

Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju 2017. godine
ODREDBE ZZDVO-A KOJE SE MIJENJAJU S UVRŠTENOM IZMJENOM/DOPUNOM TE KOMENTAROM

II. NACIONALNO VIJEĆE ZA ZNANOST, VISOKO OBRAZOVANJE I TEHNOLOŠKI RAZVOJ

Zadaće Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj

Članak 6.

(1) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće) najviše je stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj.

(2) Nacionalno vijeće:

1. raspravlja pitanja od važnosti za znanstvenu djelatnost te predlaže i potiče donošenje mjera za njezino unapređenje,
2. predlaže i potiče donošenje mjera za unapređenje visokog obrazovanja,
3. daje suglasnost na uvjete Rektorskog zbora i Vijeća veleučilišta i visokih škola za stjecanje znanstveno-nastavnih, umjetničko--nastavnih i nastavnih zvanja,
4. prati razvitak i utvrđuje znanstvena i umjetnička područja i polja, imenuje područna znanstvena i umjetnička vijeća te matične odbore za pojedina polja,
5. općim aktom utvrđuje uvjete za stjecanje znanstvenih zvanja u skladu s ovim Zakonom,
6. općim aktom utvrđuje minimalne uvjete radnih obveza za znanstveno, znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja o kojima se podnosi izvješće u skladu s ovim Zakonom,
7. utvrđuje uvjete koje trebaju ispuniti znanstvene organizacije i visoka učilišta u području umjetnosti da bi dobile ovlaštenje za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja odnosno umjetničku komponentu umjetničko-nastavnih zvanja u skladu s ovim Zakonom,

~~8. donosi kriterije izvrsnosti za odabir znanstvenika i nastavnika za produljenje ugovora o radu nakon 65 godina života, u skladu s ovim Zakonom,~~

~~89.~~ propisuje minimalne uvjete radnih obveza za reizbor na znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta, u skladu s ovim Zakonom,

~~940.~~ predlaže proglašavanje znanstvenih centara izvrsnosti te daje mišljenje o osnivanju znanstveno-tehnoloških parkova i kolaborativnih tehnoloških centara,

~~104.~~ predlaže kriterije i odnose raspodjele proračunskih sredstava za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje te tehnološki razvoj,

Commented [AP1]: Članak 1.
U članku 6. stavku 2. briše se točka 8.

112. predlaže i potiče sudjelovanje drugih subjekata i organizacija civilnog društva, posebno tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te gospodarskih subjekata u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,

123. predlaže mjere i poduzima aktivnosti za afirmaciju i napredovanje znanstvenog i nastavnog pomlatka,

134. imenuje članove Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,

145. predlaže i potiče mjere vezane za policentrični sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj te predlaže Hrvatskome saboru strateški dokument mreže javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta,

156. raspravlja pitanja od važnosti za razvoj nacionalnoga inovacijskog sustava i predlaže i potiče donošenje mjera za njegovo unapređenje te poticanje tehnološkog razvoja,

167. predlaže članove Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju,

178. razmatra i daje svoje mišljenje o drugim pitanjima važnima za razvoj sustava znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

KOMENTAR:

Člankom 1. predloženih izmjena i dopuna ZZDVO-a u članku 6. stavku 2. ZZDVO-a briše se točka 8. što znači da se iz nadležnosti Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj briše ovlast donijeti kriterije izvrsnosti za odabir znanstvenika i nastavnika za produljenje ugovora o radu nakon 65. godine. Sukladno predloženim odredbama članka 42. i 102. izmjena i dopuna ZZDVO-a, kriterije izvrsnosti kao preduvjet produljenja ugovora o radu iza 65. godine u buduću može (ne mora) donijeti svaka ustanova za sebe. Dakle, predloženim odredbama se eventualna mogućnost objektivizacije i provjere znanstvene izvrsnosti prepušta ustanovama koje mogu (ali ne moraju) propisati određene kriterije.

Predloženo uređenje nužno će dovesti do toga da će znanstvenici i nastavnici nastavljati radne odnose iza akademske odnosno kalendarske godine u kojoj su navršili 65. godinu života pod različitim uvjetima, ali sve na teret istog izvora financiranja - državnog proračuna. Prepustiti ustanovama odgovornost za utvrđenje kriterija za produljenje ugovora o radu iza 65. godine života čini se logičnim u slučajevima kad se plaća zaposlenika osigurava iz sredstava ustanove (koja mogućnost i sada postoji u Zakonu) jer tu dolazi rijetko do neodgovornih i neracionalnih odluka, ali nam se čini da bi konzumacija određenog prava koje se financira iz državnog proračuna ipak trebala biti omogućena svim adresatima pod istim uvjetima.

Područna znanstvena i umjetnička vijeća i matični odbori

Članak 19.

(1) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj imenuje područna znanstvena i umjetnička vijeća (u daljnjem tekstu: područna vijeća) i matične odbore iz redova istaknutih znanstvenika, umjetnika i profesora odgovarajuće struke na vrijeme od četiri godine. Prijedloge za članove područnih vijeća i matičnih odbora daju Rektorski zbor, sveučilišta, znanstveni instituti te članovi akademske zajednice i znanstvenici na temelju javnog poziva za predlaganje kandidata za područna vijeća i matične odbore.

(2) Područna vijeća osnivaju se radi razmatranja pitanja iz nadležnosti Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj za pojedina znanstvena i umjetnička područja navedena u članku 6. stavak 2. ovoga Zakona. Područna vijeća sudjeluju u izboru u znanstvena ili umjetničku komponentu umjetničko-nastavnih zvanja u posebnim slučajevima navedenim u članku 33. stavku 4. ovoga Zakona.

(3) Matični odbori ~~odlučuju~~ ~~sudjeluju~~ ~~u~~ izboru u znanstvena ~~zvanja~~, ~~znanstveno-nastavna~~ i umjetnička ~~e-nastavna~~ zvanja ~~u skladu~~ ~~sukladno~~ s ovim Zakonom i na njemu utemeljenim propisima.

(4) Sastav područnih vijeća i matičnih odbora te način njihova rada ~~utvrđuje~~ ~~uređuje~~ se detaljnije pravilnikom koji donosi Nacionalno vijeće ~~za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj~~, pri čemu se vodi računa o pravičnoj regionalnoj zastupljenosti. Članovi matičnih odbora ~~su~~ ~~osobito~~ ~~svjetski~~ ~~priznati~~ ~~znanstvenici~~ ~~moгу~~ ~~biti~~ ~~znanstvenici~~ ~~koji~~ ~~su~~ ~~izabrani~~ ~~u~~ ~~znanstveno~~ ~~zvanje~~ ~~znanstvenog~~ ~~savjetnika~~ ~~ili~~ ~~znanstvenog~~ ~~savjetnika~~ ~~u~~ ~~trajnom~~ ~~zvanju~~.

KOMENTAR:

Člankom 2. predloženih Izmjena i dopuna mijenja se i dopunjuje članak 19. ZZDVO-a na način da se konstatira da matični odbori odlučuju o izboru u znanstvena i umjetnička zvanja (a ne kao do sada, da sudjeluju u izboru u znanstvena, znanstveno – nastavna i umjetničko – nastavna zvanja). Određuje se i da članovima matičnih odbora više ne mogu biti svjetski priznati znanstvenici već to mogu biti isključivo znanstveni savjetnici i znanstveni savjetnici u trajnom zvanju.

Dosadašnja odredba kojom je određeno da matični odbori sudjeluju u postupku izbora u zvanja čini se ispravnijom od sada predložene po kojoj „matični odbori odlučuju“, a s obzirom da u postupku izbora u znanstvena zvanja po aktualnom uređenju, ali i po predloženom uređenju, matični odbori odlučuju samo u dijelu postupka izbora. Također matični odbori u pravilu odlučuju o samom izboru u zvanje. Naime, u postupku izbora stjecanja zvanja mogu odlučivati i nadležna područna vijeća, a i samo Nacionalno vijeće i to na način da donose upravo odluke o izboru umjesto matičnih odbora. Također, predložene izmjene i dopune predviđaju da o (ne)izboru može odlučiti i znanstvena organizacija ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora, koja provodi dio postupka izbora sukladno stavku 7. novopredloženog članka 32. koja je dužna u postupku izbora donijeti mišljenje o tome ispunjava li pristupnik uvjete za više znanstveno zvanje od onog zvanja u koje se pristupnik bira u postupku sukladno članku 35. Zakona. Ukoliko se utvrdi da pristupnik ne zadovoljava propisane uvjete, postupak izbora obustavlja sama znanstvena organizacija, pa u tom slučaju upravo znanstvena organizacija odlučuje o izboru u zvanje.

Znanstvena zvanja

Članak 32.

(1) Znanstvena ~~su~~ ~~su~~ zvanja ~~su~~: znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik, znanstveni savjetnik i znanstveni savjetnik u trajnom zvanju. Znanstvena zvanja ~~se~~ ~~stječu~~ ~~se~~ u postupku i pod uvjetima predviđenim ovim Zakonom ~~te~~ na njemu utemeljenim propisima.

(2) Za znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i ~~koji zadovoljava uvjete koje je utvrdilo Nacionalno vijeće znanstvene radove koji ga afirmiraju kao priznatog znanstvenika~~.

(3) Za višega znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i ~~koji zadovoljava uvjete koje je utvrdilo Nacionalno vijeće znanstvene radove koji predstavljaju značajan doprinos znanosti~~ te koji je najmanje pet godina bio u zvanju znanstvenog suradnika.

Commented [AP2]: Članak 2.

U članku 19. mijenja se stavak 3. i glasi:
„(3) Matični odbori odlučuju o izboru u znanstvena zvanja i umjetnička zvanja u skladu s ovim zakonom i na njemu utemeljenim propisima.“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Sastav područnih vijeća i matičnih odbora te način njihova rada utvrđuje se detaljnije pravilnikom koji donosi Nacionalno vijeće, pri čemu se vodi računa o pravičnoj regionalnoj zastupljenosti. Članovi matičnih odbora mogu biti znanstvenici koji su izabrani u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika ili znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju.“

Commented [AP3]: Članak 3.

Članak 32. mijenja se i glasi:

- „(1) Znanstvena su zvanja: znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik, znanstveni savjetnik i znanstveni savjetnik u trajnom zvanju. Znanstvena zvanja stječu se u postupku i pod uvjetima predviđenim ovim Zakonom te na njemu utemeljenim propisima.
- (2) Za znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i koji zadovoljava uvjete koje je utvrdilo Nacionalno vijeće.
- (3) Za višeg znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i koji zadovoljava uvjete koje je utvrdilo Nacionalno vijeće te koji je najmanje pet godina bio u zvanju znanstvenog suradnika.
- (4) Za znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i koji zadovoljava uvjete koje je utvrdilo Nacionalno vijeće i koji je najmanje pet godina bio u zvanju višeg znanstvenog suradnika (za znanstvenog savjetnika) odnosno u zvanju znanstvenog savjetnika (za znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju).
- (5) Nacionalno vijeće pravilnikom koji se objavljuje u „Narodnim novinama“, vodeći računa o posebnostima pojedinih znanstvenih i umjetničkih područja te pojedinih znanstvenih polja i interdisciplinarnog područja, propisuje uvjete za izbor u znanstvena zvanja iz stavaka 2., 3. i 4. ovog članka (vrsta i broj znanstvenih radova, vrednovanje radova). Znanstvene organizacije nadležne za provedbu dijela postupka izbora u zvanja i nadležni matični odbori provode postupke izbora u znanstvena zvanja na temelju uvjeta Nacionalnog vijeća.
- (6) Prilikom propisivanja uvjeta iz stavka 5. ovog članka, Nacionalno vijeće dužno je predvidjeti primjereno vremensko razdoblje primjene do tada važećih uvjeta kojim će se omogućiti reizbor ili napredovanje onih istraživača koji su svoj znanstveni rad obavljali prema tim uvjetima. To primjereno vremensko razdoblje ne može biti kraće od 30 mjeseci. U slučaju promjene uvjeta iz stavka 5. ovog članka, novi se uvjeti ne mogu primijeniti na istraživača kojemu je od zadnjeg izbora u znanstveno zvanje proteklo duže od 30 mjeseci, osim ako on to sam zatraži.
- (7) Iznimno od rokova za izbor u zvanje propisanih stavcima 3. i 4. ovog članka, istraživač koji zadovoljava uvjete za izbor u više zvanje u odnosu na ono u koje se bira može biti izabran u znanstveno zvanje, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegova izbora u prethodno zvanje. Prijevremeni izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju nije dopušten.
- (8) Znanstvena organizacija ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora, koja provodi dio postupka izbora sukladno ...

(4) Za znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i koji zadovoljava uvjete koje je utvrdilo Nacionalno vijeće te znanstvene radove kojima je znatno unaprijedio znanost, pri čemu će se posebno cijeniti međunarodna afirmacija znanstvenika i međunarodna priznatost njegova znanstvenog rada odnosno njegovo značenje u okviru nacionalnih sadržaja. Uz navedene uvjete, u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika izabrat će se istraživač koji je najmanje pet godina bio u zvanju višega znanstvenog suradnika (za znanstvenog savjetnika) odnosno –a u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika (za znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju) u trajnom zvanju istraživač koji je najmanje pet godina bio u zvanju znanstvenog savjetnika.

(5) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj pravilnikom koji se objavljuje u »Narodnim novinama« vođeci računa o posebnostima pojedinih znanstvenih i umjetničkih područja te pojedinih znanstvenih polja i interdisciplinarnog područja, detaljnije propisuje uvjete za izbor u znanstvena zvanja iz stavka 2., 3. i 4. ovog članka (vrsta i broj znanstvenih radova, vrednovanje radova i sl.). Znanstvene organizacije nadležne za provedbu dijela postupka izbora u zvanja i nadležni matični odbori provode postupke izbora u znanstvena zvanja na temelju uvjeta Nacionalnog vijeća, sukladno stavcima 2. – 4. ovoga članka, na temelju kojih matični odbori i povjerenstva za ocjenu rada znanstvenika ocjenjuju sveukupnu znanstvenu djelatnost pristupnika, vođeci računa o posebnostima pojedinih znanstvenih i umjetničkih područja te pojedinih znanstvenih polja i interdisciplinarnih područja.

(6) Prilikom propisivanja uvjeta iz stavka 5. ovoga članka, Nacionalno vijeće dužno je predvidjeti će se primjereno vremensko razdoblje primjene do tada važećih uvjeta kojim će se na pravičan način omogućiti reizbor ili napredovanje onih istraživača znanstvenika koji su svoj znanstveni rad obavljali prema tim uvjetima. To primjereno vremensko razdoblje ne može biti kraće od 30 mjeseci. U slučaju promjene uvjeta iz stavka 5. ovog članka, novi se uvjeti ne mogu primijeniti na istraživača kojemu je od zadnjeg izbora u znanstveno zvanje proteklo duže od 30 mjeseci, osim ako on to sam zatraži.

(7) Iznimno od rokova za izbor u zvanje propisanih stavcima 3. i 4. ovog članka, istraživač koji zadovoljava uvjete za izbor u više zvanje u odnosu na ono u koje se bira može biti izabran u znanstveno zvanje, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegova izbora u prethodno zvanje. Prijevremeni izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju nije dopušten. Ako se jasno utvrdi da zaposlenik ispunjava kriterije za izbor u više zvanje u odnosu na zvanje u koje se bira, posebnom odlukom znanstvenog vijeća i uz suglasnost zaposlenika, pristupnik može biti izabran u više zvanje i ranije od rokova propisanih ovim člankom, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegova izbora u prethodno zvanje. Za izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju izbor ranije od rokova propisanih stavkom 4. ovoga članka nije moguć.

(8) Znanstvena organizacija ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora, koja provodi dio postupka izbora sukladno stavku 7. ovog članka dužna je u postupku izbora donijeti mišljenje o tome ispunjava li pristupnik uvjete za više znanstveno zvanje od onog zvanja u koje se pristupnik bira u postupku sukladno članku 35. ovog Zakona. Ukoliko se utvrdi da pristupnik ne zadovoljava propisane uvjete, postupak izbora se obustavlja.

(9) Iznimno, ako je pristupnik istraživač koji nije bio zaposlen u Republici Hrvatskoj, Matični odbor može odobriti zahtjev za izravan izbor u znanstveno zvanje višega od znanstvenog suradnika pristupniku koji prethodno u Republici Hrvatskoj nije bio izabran u znanstveno zvanje, samo ako je za vrijeme rada na znanstvenoj ustanovi u inozemstvu zadovoljio uvjete iz stavka 5. ovog članka za izbor u odgovarajuće znanstveno zvanje i znanstvenog savjetnika te znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju pristupniku koji nije bio prije izabran u znanstveno zvanje, ako iz prijave procijeni da zadovoljava

istovjetne uvjete koji su prema propisima Republike Hrvatske potrebni za izbor u odgovarajuće zvanje, odnosno da je bio izabran u odgovarajuće zvanje.

KOMENTAR

Člankom 3. predloženih izmjena i dopuna mijenja se članak 32. ZZDVO-a koji regulira znanstvena zvanja i uvjete za izbor u znanstvena zvanja.

Iako se na prvi pogled radi o izmjenama koje se svode na nomotehničko uređenje članka, treba ukazati da u članku 32. dolazi do određenih konceptijskih promjena. Naime, iz članka 32. ZZDVO-a se brišu sve odredbe koje su se odnosile na uvjete za izbor u znanstvena zvanja, osim uvjeta doktorata znanosti i odgovarajućeg vremenskog razdoblja provedenog u nižem znanstvenom zvanju.

Sukladno dosadašnjim odredbama članka 32. ZZDVO-a matični odbori i povjerenstva za izbore u zvanja imenovana na razini znanstvenih organizacija ovlaštenih za provedbu dijela postupka izbora ocjenjivala su sveukupnu znanstvenu djelatnost pristupnika i to na temelju zakonom propisanih uvjeta koje je pobliže razradio i definirao Pravilnik kojeg donosi Nacionalno vijeće.

Sada Nacionalno vijeće ima izvornu ovlast samostalno, izvan bilo kojeg zakonskog okvira propisati gotovo sve uvjete izbora u sva znanstvena zvanja, a s obzirom da Pravilnik kojeg u tu svrhu donosi više ne predstavlja razradu prethodno zakonski definiranih uvjeta za izbor u zvanja. Smatramo da bi zakon kao viši pravni akt u odnosu na podzakonski propis (pravilnik) ipak trebao sadržavati osnovne uvjete za izbor u zvanja, s obzirom da je svrha podzakonskog propisa razrada zakona, a ne samostalno uređenje pojedinih pitanja. Ovako se na razini podzakonskog propisa (pravilnika) uređuje nešto što bi izvorno trebala biti materija zakona.

Nadalje, u svjetlu predloženih izmjena potrebno je ukazati da matični odbori i povjerenstva za izbor na razini znanstvenih organizacija zapravo gube bitan dio svojih ovlaštenja (ocjena sveukupne znanstvene djelatnosti pristupnika) i po prijedlogu izmjena i dopuna postaju samo tijela koja konstatiraju ima li istraživač doktorat znanosti, koliko mu je vremena proteklo od posljednjeg izbora u zvanje te ispunjava li uvjete Nacionalnog vijeća. Ako se povjerenstvima i Matičnom odboru namjenjuje takva, isključivo tehnička uloga onda je potrebno razmisliti ima li smisla cijeli postupak izbora provoditi na ovako složen način. Ne bi li bilo dovoljno onda da o ispunjenosti odluči samo jedno tijelo, primjerice matični odbor na temelju izvješća istraživača?

S druge strane, u stavku 8. predloženog članka 32. znanstvenoj organizaciji ovlaštenoj za provedbu dijela postupka izbora u zvanja se daju neprimjerena ovlaštenja. Naime, znanstvena organizacija je dužna u postupku „prijevremenog“ izbora donijeti mišljenje o tome ispunjava li pristupnik uvjete za više znanstveno zvanje od onog zvanja u koje se pristupnik bira u postupku sukladno članku 35. Zakona. Ukoliko se utvrdi da pristupnik ne zadovoljava propisane uvjete, postupak izbora se obustavlja.

Navedena odredba članka 32. stavka 8. u koliziji je s odredbom članka 19. stavka 3. kojom je propisano da matični odbori odlučuju o izborima u znanstvena zvanja. Nejasno je zašto bi znanstvena organizacija bila ovlaštena u ovom slučaju sama procijeniti da pristupnik ne udovoljava uvjetima za izbor u više znanstveno zvanje i na temelju takve procjene obustaviti postupak. Smatramo da je „prijevremeni“ izbor samo jedna vrsta redovnog izbora i nema razloga zašto bi taj postupak bio drugačije normiran od svakog redovnog postupka izbor u zvanje u kojem o izboru odnosno neizboru odlučuje nadležni matični odbor odnosno iznimno i druga po ZZDVO-u ovlaštena tijela.

Također je nejasno koji pravni lijek istraživaču koji traži „prijevremeni“ izbor stoji na raspolaganju u slučaju kad znanstvena organizacija nadležna za provedbu dijela postupka donese odluku o obustavi

postupka izbora? Ta odluka znanstvene organizacije ne predstavlja upravni akt te se u postupku izbora u znanstveno zvanje na nju ne primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Kada je u pitanju stjecanje znanstvenih zvanja osoba koje su dio ili cijelu svoju znanstvenu karijeru provele radeći izvan Republike Hrvatske, potrebno je upozoriti na nelogičnost koja proizlazi iz predloženog članka 32. stavka 9. Izmjena i dopuna. Naime, njime je propisano da pravo na „izravan izbor“ u zvanja viša od znanstvenog suradnika imaju samo osobe koje u Republici Hrvatskoj nikada ranije nisu bile izabrane u znanstvena zvanja. Navedena odredba istraživaču koji nikada u RH nije bio biran omogućava izravan izbor u najviše znanstveno ili umjetničko zvanje, ali primjerice osoba koja je u RH stekla zvanje znanstvenog suradnika pa otišla u inozemstvo i tamo radila 15 godina, tamo izabrana u najviša znanstvena zvanja, u Hrvatskoj, sukladno predloženoj odredbi nema pravo na izravan izbor u odgovarajuće zvanje nego tek u zvanje višeg znanstvenog suradnika. Dakle, radi se o neosnovano diskriminirajućoj odredbi za neke istraživače.

S druge strane, istom odredbom propisano je da se izravan izbor može odobriti pristupniku koji prethodno u Republici Hrvatskoj nije bio izabran u znanstveno zvanje, samo ako je za vrijeme rada na znanstvenoj ustanovi u inozemstvu zadovoljio uvjete iz stavka 5. ovog članka za izbor u odgovarajuće znanstveno zvanje. Stavak 5. pak propisuje da Nacionalno vijeće propisuje uvjete za izbor u znanstvena zvanja što znači da bi pristupnik iz inozemstva trebao ostvariti samo uvjete propisane Pravilnikom, a ne i uvjet doktorata znanosti i odrađenog najmanjeg vremenskog razdoblja provedenog u nižem znanstvenom zvanju u inozemstvu, koje uvjete za sve istraživače propisuje Zakon. Ovakva odredba u nepovoljniji položaj dovodi istraživače koji se bave znanošću u Republici Hrvatskoj i ovdje redovito provode izbore, a koji za izbor u svako više znanstveno zvanje moraju čekati najmanje 3 godine.

Nadalje, u cijelom ZZDVO-u pa tako i u članku 32. potrebno je definirati pojmove istraživača, znanstvenika, pristupnika te ih terminološki dosljedno koristiti. U samom članku 32. koji regulira izbor u znanstvena i umjetnička zvanja koriste se i pojam istraživač i pojam pristupnik, bez da su igdje u zakonu ti pojmovi prethodno definirani. U narednom članku 33. stoji da postupak izbora može pokrenuti „osoba“, što je pak četvrti izraz korišten u opisu postupka izbora u zvanja.

Pokretanje postupka za stjecanje zvanja

Članak 33.

- (1) Stjecanje znanstvenog zvanja ne ovisi o radnom mjestu.
- (2) Znanstveno zvanje stječe se na temelju postupka koji zahtjevom za izbor pokreće osoba koja smatra da ispunjava uvjete za izbor u određeno znanstveno zvanje. Postupak može pokrenuti i znanstvena organizacija s kojom pristupnik ima ugovor o radu.
- (3) Zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se znanstvenoj organizaciji ovlaštenoj za provođenje dijela postupka izbora. Ako je osoba koja se bira zaposlena u znanstvenoj organizaciji koja je ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora, ta je znanstvena organizacija isključivo nadležna za provođenje dijela postupka. Na obrazloženi zahtjev osobe koja pokreće postupak izbora, Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj može za provođenje dijela postupka odrediti i drugu ovlaštenu znanstvenu organizaciju.

(4) Znanstvena organizacija ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora koja zaprimi zahtjev pristupnika za izbor u znanstveno zvanje u određenom znanstvenom području i polju dužna je provesti postupak izbora.

(5) Ukoliko nijedna znanstvena organizacija nije ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora u pojedino znanstveno zvanje u određenom znanstvenom ili umjetničkom polju ili interdisciplinarnom znanstvenom ili umjetničkom području, a matični odbor za to polje ili interdisciplinarno područje nije imenovan, postupak izbora provodi odgovarajuće područno znanstveno ili umjetničko vijeće. Ako nijedno područno znanstveno ili umjetničko vijeće nije ovlašteno za provođenje postupka, postupak izbora provodi Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

KOMENTAR

Člankom 4. Izmjena i dopuna, u članku 33. ZZDVO-a dodaje se novi stavak 4. kojim se propisuje obveza provođenja dijela postupka izbora za znanstvenu organizaciju koja zaprimi zahtjev za izbor u znanstveno zvanje. Ovom odredbom ne predviđa se istovjetna dužnost u odnosu na umjetnička zvanja kao što se ne predviđa da zahtjev za provođenjem postupka izbora mora biti potpun, da bi organizacija imala dužnost po njemu postupiti. Također, ispravno bi bilo napisati da je organizacija dužna provesti dio postupka izbora za koji je nadležna, a ne postupak izbora, s obzirom da znanstvena organizacija nije nadležna za provedbu cijelog postupka izbora u zvanje.

Postupak izbora

Članak 35.

(1) Zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se ovlaštenoj znanstvenoj organizaciji, zajedno s dokazima o ispunjavanju uvjeta za izbor u određeno zvanje.

(2) Ovlaštena znanstvena organizacija, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, imenuje stručno povjerenstvo. Stručno se povjerenstvo ~~se~~ sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju u odnosu s obzirom na ono za koje se traži izbor. Najmanje dva člana stručnog povjerenstva moraju biti iz znanstvenog polja u kojem se traži izbor. Ako se stručno povjerenstvo ne može imenovati od znanstvenika u polju u kojem se traži izbor, onda članovi stručnog povjerenstva mogu biti iz srodnih polja odnosno odgovarajućeg područja znanosti. Najmanje barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik.

(3) U slučaju izbora u znanstveno zvanje sukladno članku 32. stavka 7. ovog Zakona, stručno povjerenstvo mora biti u sastavu koji je propisan s obzirom na više zvanje za koje pristupnik mora ispunjavati uvjete.

~~(4)~~ Stručno povjerenstvo ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti za izbor te predlaže da se pristupnik izabere ili ne izabere u znanstveno zvanje. Stručno povjerenstvo svoje izvješće podnosi u roku od trideset dana od dana imenovanja odnosno od isteka roka za prijave na natječaj.

~~(5)~~ Na temelju izvješća stručnog povjerenstva i odluke stručnog tijela iz članka 34. stavka ~~5~~3. ovoga Zakona, organizacija u roku od trideset dana daje mišljenje i prijedlog nadležnom matičnom odboru da se pristupnik izabere ili ne izabere u znanstveno zvanje.-

~~(6)~~ Matični odbor u roku od šezdeset dana od primitka mišljenja i prijedloga organizacije bira ili ne bira pristupnika u znanstveno zvanje. potvrđuje ili ne potvrđuje mišljenje i prijedlog organizacije. Propuštanje navedenog roka ne može rezultirati stjecanjem zvanja.

~~(7)~~ U slučaju da matični odbor propusti rok iz prethodnog stavka, pristupnik može zahtijevati od nadležnoga područnog vijeća da samo odluči o zahtjevu. U slučaju da postupak izbora provodi područno vijeće, zbog propuštanja navedenog roka, pristupnik se može obratiti Nacionalnom vijeću za znanost.

Commented [AP4]: Članak 4.

U članku 33. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:
„(4) Znanstvena organizacija ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora koja zaprimi zahtjev pristupnika za izbor u znanstveno zvanje u određenom znanstvenom području i polju dužna je provesti postupak izbora.“
Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Commented [AP5]: Članak 5.

U članku 35. mijenja se stavak 2. i glasi:
„(2) Ovlaštena znanstvena organizacija, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, imenuje stručno povjerenstvo. Stručno se povjerenstvo sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju u odnosu na ono za koje se traži izbor. Najmanje dva člana stručnog povjerenstva moraju biti iz znanstvenog polja u kojem se traži izbor. Ako se stručno povjerenstvo ne može imenovati od znanstvenika u polju u kojem se traži izbor, onda članovi stručnog povjerenstva mogu biti iz srodnih polja odnosno odgovarajućeg područja znanosti. Najmanje jedan član povjerenstva ne smije biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik.“
Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:
„(3) U slučaju izbora u znanstveno zvanje sukladno članku 32. stavka 7. ovog Zakona, stručno povjerenstvo mora biti u sastavu koji je propisan s obzirom na više zvanje za koje pristupnik mora ispunjavati uvjete.“
U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 4. iza riječi „od dana imenovanja“ dodaju se riječi „odnosno od isteka roka za prijave na natječaj“.
U dosadašnjem stavku 4., koji postaje stavak 5., broj „3“ zamjenjuje se brojem „5“ te se na kraju rečenice briše točka i dodaju riječi dodaje „da se pristupnik izabere ili ne izabere u znanstveno zvanje.“
Dosadašnji stavci 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., postaju stavci 6. 7., 8., 9., 10., 11., 12.
Dosadašnji stavak 5., koji postaje stavak 6. mijenja se i glasi:
„(6) Matični odbor u roku od šezdeset dana od primitka mišljenja i prijedloga organizacije bira ili ne bira pristupnika u znanstveno zvanje. Propuštanje navedenog roka ne može rezultirati stjecanjem znanstvenog zvanja.“
U dosadašnjem stavku 7., koji postaje stavak 8., riječi „potvrditi mišljenje i prijedlog ovlaštene znanstvene organizacije“ zamjenjuju se riječima „izabрати pristupnika u znanstveno zvanje“.
U dosadašnjem stavku 12., koji postaje stavak 13., riječ „ukinuti“ zamjenjuje se riječju „poništi“.

(87) Matični odbor neće ~~izabrati pristupnika u znanstveno zvanje potvrditi mišljenje i prijedlog ovlaštene znanstvene organizacije~~ ako:

1. smatra da su oni doneseni protivno uvjetima za izbor,
2. su u nesuglasnosti s podnesenim dokazima o ispunjavanju uvjeta ili
3. je bitno povrijeđen postupak provođenja izbora.

(98) U slučajevima iz stavka 7. ovoga članka, matični odbor će sam provesti postupak izbora ili zatražiti od iste organizacije ponavljanje postupka, ili zatražiti od druge organizacije pokretanje novog postupka izbora. Novi postupak izbora dovršit će se u roku od šezdeset dana.

(109) Odluka matičnog odbora je izvršna, predstavlja upravni akt te se u postupku izbora u znanstveno zvanje primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

(119) Matični odbor će u roku petnaest dana, bez odlaganja, odluku o izboru (pozitivnu ili negativnu) dostaviti pristupniku i znanstvenoj organizaciji koja je provodila postupak izbora, a pozitivnu odluku o izboru u znanstveno zvanje dostaviti Ministarstvu radi upisa u Upisnik znanstvenika. Izvod iz Upisnika dostavlja se podnositelju zahtjeva.

(124) U slučaju predviđenom člankom 33. stavkom 4. ovoga Zakona, zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se nadležnom matičnom odboru ili područnom vijeću, odnosno Nacionalnom vijeću za znanost. Postupak će se dovršiti u roku 120 dana.

(132) Protiv odluke o izboru pristupnik nema pravo žalbe, ali može pokrenuti upravni spor. U upravnom sporu ne može se donijeti odluka o izboru pristupnika u znanstveno zvanje već samo ~~poništiti~~ ~~ukinuti~~ nezakonita odluka i odrediti ponovno provođenje postupka.

(143) Postupak za izbor u znanstvena zvanja primjenjuje se na odgovarajući način i na izbor u umjetničku komponentu umjetničko-nastavnog zvanja koja je u svemu izjednačena s znanstvenim zvanjem.

KOMENTAR

Člankom 5. izmjena i dopuna predlaže se izmijeniti članak 35. ZZDVO-a koji regulira postupak izbora u znanstvena zvanja koji se odgovarajuće primjenjuje i na izbore u umjetničku komponentu umjetničko – nastavnih zvanja.

Predloženim izmjenama određuje se da najmanje dva člana stručnog povjerenstva moraju biti iz znanstvenog polja u kojem se traži izbor, a da ako se stručno povjerenstvo ne može imenovati od znanstvenika u polju u kojem se traži izbor, onda članovi stručnog povjerenstva mogu biti iz srodnih polja odnosno odgovarajućeg područja znanosti. Potrebno je voditi računa o poteškoćama u primjeni ove odredbe s obzirom da ne postoji pravni izvor koji bi definirao što su to srodna znanstvena polja niti je zakonom precizirano što bi to bilo odgovarajuće područje znanosti, kao ni koji su to slučajevi u kojim se „ne može“ imenovati odgovarajuće povjerenstvo. Ovakva odredba mogla bi dovesti do vrlo širokih tumačenja u praksi i do vrlo raznolikih i prijepornih obrazloženja članstva pojedinih osoba u stručnim povjerenstvima za izbor.

Člankom 35. stavkom 4. određeno je da stručno povjerenstvo svoje izvješće podnosi u roku od trideset dana od dana imenovanja odnosno od isteka roka za prijave na natječaj. Ovom odredbom rok u kojem je stručno povjerenstvo dužno podnijeti svoje izvješće određen je neadekvatno. Naime, rok koji se povjerenstvu određuje za njihov rad ne bi trebao biti određen događajem na koji povjerenstvo nema

utjecaj, konkretno završetak natječaja (nije jasno kojeg), jer ni na postupak samog izbora u zvanje činjenica što se isti provodi unutar raspisanog javnog natječaja nema utjecaja. Dovoljno je odrediti da povjerenstvo ima rok od 30 dana od dana imenovanja.

Stavak 8. posve neadekvatno regulira slučajeve u kojima pristupnik neće biti izabran u znanstveno zvanje. Naime, kroz cijeli članak nije dosljedno provedena ideja izmjena i dopuna da sada matični odbor ne daje samo potvrdu mišljenja i prijedloga stručnog povjerenstva, nego nadležni matični odbor samostalno donosi svoju odluku o izboru odnosno neizboru pristupnika u znanstveno zvanje. Ako se ova koncepcija želi dosljedno provesti tada treba izmijeniti stavak 8. i redefinirati slučajeve u kojim pristupnik neće biti izabran u znanstveno zvanje.

Trajnost zvanja i njegov prestanak

Članak 37.

(1) Znanstveno zvanje je trajno a prestaje prelaskom u više zvanje ili njegovim oduzimanjem.

(2) Znanstveno zvanje može se oduzeti:

1. ako se pojave činjenice i dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u znanstveno zvanje pristupnik nije ispunjavao propisane uvjete za izbor,

2. ako se utvrdi da znanstveni radovi na temelju kojih je znanstvenik izabran u znanstveno zvanje predstavljaju plagijat ili da su istraživanja na kojima se temelje krivotvorena te

3. [u slučajevima propisanih povreda etičkih kodeksa znanstvenih organizacija, sveučilišta i sastavnica na kojima je prekršitelj zaposlen ili na kojoj je proveden dio postupka izbora u znanstveno zvanje, a koji su u vrijeme počinjenja bili propisani kao povrede](#) ~~u slučajevima teških povreda etičkog kodeksa~~

(3) Postupak oduzimanja zvanja može pokrenuti znanstvena organizacija, matični odbor, područno vijeće, Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj ili Odbor za etiku. Postupak oduzimanja znanstvenog zvanja provodi se odgovarajućom primjenom odredbi članka 35. ovoga Zakona.

(4) Postupak oduzimanja znanstvenog, odnosno umjetničkog ~~nastavnog~~ zvanja provodi odgovarajući matični odbor i to u roku od najviše 120 dana od dana pokretanja postupka

[\(5\) Znanstvene organizacije, sveučilišta i sastavnice dužni su donijeti svoje etičke kodekse u kojima će propisati povrede koje dovode do gubitka znanstvenih zvanja ili postojeće uskladiti s odredbom stavka 2. točke 3. ovog članka.](#)

KOMENTAR

Člankom 6. Izmjena i dopuna mijenja se članak 37. stavak 2. točka 3. ZZDVO-a na način da se briše mogućnost oduzimanja znanstvenog zvanja u slučajevima teških povreda etičkog kodeksa, a propisuje se da se znanstveno zvanje može oduzeti u slučajevima propisanih povreda etičkih kodeksa znanstvenih organizacija, sveučilišta i sastavnica na kojima je prekršitelj zaposlen ili na kojoj je proveden dio postupka izbora u znanstveno zvanje, a koji su u vrijeme počinjenja bili propisani kao povrede.

Znanstvene organizacije, sveučilišta i sastavnice dužni su donijeti svoje etičke kodekse u kojima će propisati povrede koje dovode do gubitka znanstvenih zvanja ili postojeće uskladiti s ovom zakonskom odredbom

Commented [AP6]: Članak 6.

U članku 37., stavku 2. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. u slučajevima propisanih povreda etičkih kodeksa znanstvenih organizacija, sveučilišta i sastavnica na kojima je prekršitelj zaposlen ili na kojoj je proveden dio postupka izbora u znanstveno zvanje, a koji su u vrijeme počinjenja bili propisani kao povrede.“

U stavku 4. riječi „-umjetničko-nastavnog“ zamjenjuju se riječju „umjetničkog“.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Znanstvene organizacije, sveučilišta i sastavnice dužni su donijeti svoje etičke kodekse u kojima će propisati povrede koje dovode do gubitka znanstvenih zvanja ili postojeće uskladiti s odredbom stavka 2. točke 3. ovog članka.“

Da bi ispravno sagledali značaj novopredložene odredbe Zakona potrebno se osvrnuti na pravno uređenje stjecanja znanstvenih zvanja u Republici Hrvatskoj. Znanstvena zvanja se u RH stječu u jedinstvenom zakonom i podzakonskim propisom reguliranom upravnom postupku, koji je na razini države jednak za sve. Također su i uvjeti za njegovo stjecanje jedinstveni i jednaki za sve, ovisno o područjima i poljima znanosti u kojima se provode, a definira ih ZZDVO i Nacionalno vijeće za znanost. Odluke o izborima u znanstvena zvanja u pravilu donose matični odbori. Također, razlozi i postupak pod kojima se tako stečena zvanja gube trenutno su propisani i jedinstveni su za sve znanstvenike u RH, a jedan od tih razloga je teška povreda etičkog kodeksa.

U okolnostima kad su uvjeti za stjecanje znanstvenog zvanja propisani jedinstveno na razini države i nisu u nadležnosti ustanova, čini se neprimjereno u njihovu nadležnost stavljati propisivanje uvjeta za njihovo oduzimanje. Na ovaj način uvjeti pod kojim se može izgubiti znanstveno zvanje sigurno neće za sve znanstvenike u buduću biti jednaki i ovisit će o tome želi li neka znanstvena organizacija ili visoko učilište neko ponašanje propisati kao etičku povredu i temelj za oduzimanje zvanja ili ne, kao i o tome je li u vrijeme počinjenja upravo takvo ponašanje bilo propisano kao povreda i temelj za oduzimanje zvanja.

Dakle, znanstveno zvanje u buduću se neće morati oduzeti odnosno izgubiti u svakom slučaju teških povreda etičkog kodeksa nego samo u slučajevima kad i ako to odredi ustanova na kojoj je prekršitelj zaposlen odnosno ustanova na kojoj je proveden dio postupka izbora u znanstveno zvanje. Međutim čak i ako ustanova to slijedom novog zakona i učini, sankcioniranje prekršitelja ovisit će o tome je li ta ustanova upravo u vrijeme počinjenja povrede imala na snazi etički kodeks koji je propisivao upravo tu povredu kao povredu koja omogućava oduzimanje znanstvenog zvanja.

Prijedlog izmjena članka 37. postojećeg Zakona u stvarnosti amnestira počinitelje dosadašnjih etičkih povreda koje bi bile osnove za oduzimanje znanstvenog zvanja, a regulacija se stvara pro futuro. Ustanovama se daje rok od 6 mjeseci za donošenje etičkih kodeksa odnosno za izmjenu i dopunu postojećih. Dakle, neke etičke povrede kao osnova za oduzimanje znanstvenog zvanja u buduću iz čisto formalni razloga neće moći biti sankcionirane, neovisno o njihovoj težini i značaju.

Ovom izmjenom Zakona istodobno se dodatno slabi uloga Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju te nacionalnog Etičkog kodeksa. Naime, čak i ako Odbor utvrdi najtežu povredu Etičkog kodeksa, bilo kojoj osobi u sustavu znanosti i visokog obrazovanja se na tom temelju neće moći oduzeti znanstveno zvanje, ako za to ujedno nisu ispunjene pretpostavke na ustanovi na kojoj je znanstvenik zaposlen ili na kojoj je proveden izbor.

U tom smislu treba istaknuti da se teške povrede etičkog kodeksa koje su osnove za oduzimanje znanstvenog zvanja ne mogu i ne smiju svesti na de facto stegovnu odgovornost radnika, na način da mu je oduzimanje zvanja zapravo sankcija za povredu internog akta poslodavca (ustanove na kojoj je zaposlen). Također, s tog aspekta još je uvijek nejasna osnova na kojoj bi takve vrste postupaka mogle provoditi i one ustanove koje samo provode dio postupka izbora u zvanja u odnosu na osobe koje ujedno nisu i njihovi zaposlenici. Etičkim kodeksom ne uređuju se prava, obveze i odgovornosti zaposlenika niti su etički kodeksi alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima ustanova kao poslodavca. Povreda etičkog kodeksa može povlačiti i stegovnu odgovornost i sankciju iz domene poslodavca, ali je ne može zamjenjivati jer je etička odgovornost daleko širi pojam na području kojeg postoji neupitni općedruštveni interes da definira jasne standarde i inzistira na njihovom provođenju i poštivanju.

Vezano za predloženu odredbu kao osnovu za oduzimanje znanstvenog zvanja postavlja se pitanje kako će se ova odredba (sukladno kojoj se povrede etičke naravi moraju podvesti pod povrede obveza iz radnog odnosa da bi uopće postojala mogućnost da poslodavac u odnosu na njih vodi bilo kakav

postupak prema zaposleniku odnosno znanstveniku, a primarno je to postupak stegovne naravi) uopće moći provoditi kad se u izmjenama i dopunama ZZDVO-a predlaže izmijeniti i članak 104. ZZDVO-a kojim se ukida stegovna odgovornost znanstvenika i nastavnika (vidjeti komentar izmjena članka 104. niže).

Postupak izbora na radna mjesta

Članak 40.

(1) Postupak izbora na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta uređuje se statutom znanstvene organizacije ili, u privatnim znanstvenim organizacijama, općim aktom kojim se uređuju radni odnosi.

(2) Izbor na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta u javnim znanstvenim organizacijama obavlja se na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama« u dnevnom tisku i na službenim internetskim stranicama znanstvene organizacije te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj za znanstvena i suradnička radna mjesta mora biti otvoren najmanje 30, a najviše 60 dana. Natječaj za stručna radna mjesta mora biti otvoren najmanje 8, a najviše 30 dana.

~~(3) Ako po prikupljenim prijavama na natječaj bude više pristupnika koji zadovoljavaju uvjete natječaja, izabire se najbolji pristupnik. Kriterije za izbor među više pristupnika propisuje znanstvena organizacija svojim općim aktom. U slučaju kada je raspisan natječaj za znanstveno radno mjesto u okviru istog postupka može se obaviti i izbor u znanstveno zvanje sukladno članku 35. ovoga Zakona ukoliko neki od pristupnika nema obavljen taj izbor. U tom slučaju obavlja se izbor u znanstveno zvanje svih pristupnika koji imaju uvjete za odnosno zvanje a do tada nisu u njega izabrani. Nakon provedenog postupka izbora u znanstveno zvanje, znanstvena organizacija u roku od 90 dana dovršava postupak izbora na radno mjesto izborom pristupnika koji najbolje udovoljava uvjetima natječaja. U postupku izbora znanstvena organizacija može zatražiti mišljenje kompetentnih stručnjaka iz zemlje ili inozemstva.~~

~~(4) Kada je raspisan natječaj za znanstveno radno mjesto u okviru istog postupka može se obaviti i izbor u znanstveno zvanje sukladno članku 35. ovog zakona ako pristupnik, koji je prema kriterijima iz stavka 4. ovog članka najbolji pristupnik, nema obavljen taj izbor, uz dodatni uvjet, kod izbora na znanstvena radna mjesta viša od znanstvenog suradnika, da je izabran u niže znanstveno zvanje od onoga u koje bi se birao. Nakon provedenog postupka izbora u znanstveno zvanje, znanstvena organizacija odlukom znanstvenog vijeća u roku od 60 dana dovršava postupak izbora na radno mjesto takvog pristupnika.~~

~~(5) Znanstvena organizacija dužna je obavijestiti o rezultatu izbora sve pristupnike u roku od petnaest dana od dana donošenja odluke o izboru.~~

~~(6) Ako odluka o izboru na isto ili više radno mjesto ne bude donesena do isteka roka na koji je neki od pristupnika bio izabran u prethodnom izboru u istoj znanstvenoj organizaciji, njegov ugovor o radu traje do donošenja odluke o izboru.~~

KOMENTAR

Člankom 7. Izmjena i dopuna uređuju se odredbe postojećeg članka 40. ZZDVO-a kojima je propisan postupak izbora na radna mjesta u znanstvenim organizacijama.

Određuje se da se izbor na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta u javnim znanstvenim organizacijama obavlja na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama« i na službenim internetskim stranicama znanstvene organizacije te na službenom internetskom portalu za

Commented [AP7]: Članak 7.

U članku 40., mijenja se stavak 2. i glasi:

„(2) Izbor na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta u javnim znanstvenim organizacijama obavlja se na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama« i na službenim internetskim stranicama znanstvene organizacije te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj za znanstvena i suradnička radna mjesta mora biti otvoren najmanje 30, a najviše 60 dana. Natječaj za stručna radna mjesta mora biti otvoren najmanje 8, a najviše 30 dana.“
Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako po prikupljenim prijavama na natječaj bude više pristupnika koji zadovoljavaju uvjete natječaja, izabire se najbolji pristupnik. Kriterije za izbor među više pristupnika propisuje znanstvena organizacija svojim općim aktom.“
Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Kada je raspisan natječaj za znanstveno radno mjesto u okviru istog postupka može se obaviti i izbor u znanstveno zvanje sukladno članku 35. ovog zakona ako pristupnik, koji je prema kriterijima iz stavka 4. ovog članka najbolji pristupnik, nema obavljen taj izbor, uz dodatni uvjet, kod izbora na znanstvena radna mjesta viša od znanstvenog suradnika, da je izabran u niže znanstveno zvanje od onoga u koje bi se birao. Nakon provedenog postupka izbora u znanstveno zvanje, znanstvena organizacija odlukom znanstvenog vijeća u roku od 60 dana dovršava postupak izbora na radno mjesto takvog pristupnika.“
Stavci 4. i. 5. postaju stavci 5. i. 6.

radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Dakle, javni natječaj više ne mora biti objavljivan u dnevnom tisku. Rok u kojem natječaj mora biti otvoren se redefinira na način da natječaj za znanstvena i suradnička radna mjesta mora biti otvoren najmanje 30, a najviše 60 dana. Natječaj za stručna radna mjesta mora biti otvoren najmanje 8, a najviše 30 dana.

Predlaganjem odredbi o javnom natječaju, napravljeno je poboljšanje u smislu da više neće postojati obveza raspisivanja javnog natječaja u dnevnom tisku koja je do sada nepotrebno postojala a ustanovama je bila značajan financijski teret. Korisno je napravljena i razlika između znanstvenih i znanstveno – nastavnih i suradničkih radnih mjesta na jednoj strani te stručnih radnih mjesta na drugoj te je za stručna radna mjesta predviđen kraći rok od najmanje 8 dana na koji natječaj za ta radna mjesta moraju biti raspisani.

Novost je da se kada je raspisan natječaj za znanstveno radno mjesto u okviru istog postupka može obaviti i izbor u znanstveno zvanje ako pristupnik, koji je prema kriterijima iz stavka 4. (treba stajati stavka 3.!) ovog članka najbolji kandidat, nema obavljen taj izbor, uz dodatni uvjet, kod izbora na znanstvena radna mjesta viša od znanstvenog suradnika, da je izabran u niže znanstveno zvanje od onoga u koje bi se birao. Nakon provedenog postupka izbora u znanstveno zvanje, znanstvena organizacija odlukom znanstvenog vijeća u roku od 60 dana dovršava postupak izbora na radno mjesto takvog pristupnika.

Dakle, izbor u znanstvena zvanja u okviru otvorenog natječajnog postupka u buduću se neće provoditi za sve kandidate na natječaju nego samo za najboljeg kandidata, a na natječaju se ne izabire, kao do sada, pristupnik koji najbolje udovoljava uvjetima natječaja nego najbolji kandidat prema općem aktu instituta, sveučilišta odnosno sastavnice koja zapošljava. Navedeno uređenje pretpostavlja da će sve ustanove u sustavu vrlo brzo nakon stupanja na snagu izmjena i dopuna morati donijeti ovakve opće akte, budući bez njih uopće neće moći dalje provoditi izbore na radna mjesta. Ti akti će propisivati kriterije izbora između više pristupnika koji udovoljavaju uvjetima natječaja. Dakle, ovo rješenje pretpostavlja da će se temeljem raspisanog natječaja i općim aktom propisanih uvjeta instituta ili visokog učilišta moći odrediti tko je najbolji kandidat na natječaju. Upravo taj kandidat, ako nema i obavljen izbor u znanstveno zvanje, jedini ima pravo da se u okviru javnog natječaja za njega provede i izbor u zvanje koji mu nedostaje, a pretpostavka je njegovog izbora na radno mjesto na javnom natječaju. Iako se može razmišljati o tome da bi i ovo moglo biti buduću rješenje provedbe natječaja za zapošljavanje na institutima i visokim učilištima, postavlja se pitanje o njihovoj uklopljenosti u postojeći sustav i s tim u vezi daljnjoj ulozi i smislu imenovanja stručnih povjerenstava, čija je zadaća utvrditi upravo koji pristupnik u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja. Naime, ta povjerenstva i dalje ostaju, međutim čini se da nemaju smisla ako institut ili sastavnica raspolažu aktom temeljem kojeg je primjenom mjerljivih kriterija moguće utvrditi tko je najbolji kandidat na natječaju. Niz je i drugih otvorenih pitanja: što ako se ne može odrediti tko je najbolji kandidat ili o tome postoji dvojba, što ako najbolji kandidat primjerice ne bude izabran u znanstveno zvanje koje mu nedostaje; kako osoba formalno i može biti najboljim kandidat ako u natječaju već sudjeluju osobe koje već imaju izbor u odgovarajuće zvanje koje jednom kandidatu nedostaje, naposljetku kako neka osoba može biti najbolji kandidat ako uopće ne udovoljava temeljnom zakonskom uvjetu izbora na radno mjesto, a to je izbor u odgovarajuće znanstveno zvanje.

Izmjene sustava raspisivanja javnih natječaja i izbora na radna mjesta sasvim sigurno su moguća pa i potrebna, međutim tada treba predvidjeti cjelovito rješenje uključujući i postupak samog izbora, jer ovakva parcijalna rješenja u sustav će uvesti samo dodatni nered i još veću pravnu nesigurnost.

Pravna zaštita

Članak 40.a

„(1) Protiv odluke znanstvene organizacije o izboru pristupnika na znanstveno radno mjesto i odluke iz članka 42. stavka 4. ovog zakona može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(2) U upravnom sporu ne može se donijeti odluka o izboru pristupnika na znanstveno radno mjesto nego samo poništiti nezakonita odluka i odrediti ponovno provođenje postupka.

(3) Tužba u upravnom sporu ne može imati odgovorni učinak, a poništavanje odluke znanstvene organizacije o izboru na znanstveno radno mjesto predstavlja osobito važnu činjenicu radi koje će se izvanredno otkazati ugovor o radu zaključen na temelju poništene odluke.“

KOMENTAR

Predlaže se u ZZDVO unijeti odredbe kojima bi se pristupnicima na natječaju koje provode znanstvene organizacije, a koji nisu izabrani omogućila pravna zaštita pa se određuje da se protiv odluke znanstvene organizacije o izboru pristupnika na znanstveno radno mjesto i odluke iz članka 42. stavka 4. ovog zakona (prestanak ugovora o radu radi ne izbora na više radno mjesto odnosno ne prihvaćanja pozitivnog izvješće stručnog povjerenstva ili prihvaćanja negativnog izvješće o radu) može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, da se u upravnom sporu ne može donijeti odluka o izboru pristupnika na znanstveno radno mjesto nego samo poništiti nezakonita odluka i odrediti ponovno provođenje postupka te da tužba u upravnom sporu ne može imati odgovorni učinak, a poništavanje odluke znanstvene organizacije o izboru na znanstveno radno mjesto predstavlja osobito važnu činjenicu radi koje će se izvanredno otkazati ugovor o radu zaključen na temelju poništene odluke.

Cjelokupno rješenje koje ide u smjeru osiguravanja da se protiv odluke poslodavca o izboru na radno mjesto po raspisanom javnom natječaju može pokrenuti i voditi upravni spor, bespredmetno je kad nije zadovoljena temeljna premisa, a to je zakonsko određenje da je odluka donesena u postupku raspisivanja javnog natječaja upravni akt koji se mora dostaviti svim pristupnicima na natječaju. Nadalje, dok je razumno razmišljati da se osobama koje nisu zaposlenici ustanove, a pristupaju natječaju osigura pravna zaštita kroz institut upravnog spora, takva pravna zaštita nije prikladna za zaposlenike ustanove kojima prestaje ugovor o radu radi neizbora u više zvanje ili ne usvajanja pozitivnog izvješća u postupku reizbora, a kojima bi pravna zaštita trebala biti osigurana unutar radnog, a ne upravnog postupka. Za zaposlenike ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja nije potrebno propisivati nikakvu posebnu pravnu zaštitu kada je u pitanju prestanak radnog odnosa povezan s neispunjenjem uvjeta za izbor/reizbor, nego je potrebno propisati samo to da da njihov ugovor o radu uslijed neispunjavanja uvjeta za napredovanje ili reizbor prestaje redovitim otkazom, a u kojem slučaju se pravna zaštita osigurava unutar redovitog sudskog postupka preispitivanja zakonitosti otkaza sukladno Zakonu o radu.

Odredba prema kojoj poništavanje odluke znanstvene organizacije o izboru na znanstveno radno mjesto predstavlja osobito važnu činjenicu radi koje će se izvanredno otkazati ugovor o radu zaključen na temelju poništene odluke (iako joj je namjera sasvim drugačija) u sustav će unijeti još više nereda i pravne nesigurnosti. Naime, puno je korisnije unaprijed predvidjeti mehanizme kontrole postupka javnog natječaja i odrediti primjerice u kojim slučajevima se javni natječaj mora poništiti i ponoviti, nego određivati da će posljedica poništenja javnog natječaja biti i prestanak ugovora o radu osobi zaposlenoj na temelju poništene odluke, osobito vodeći računa o duljini trajanja upravnih sporova u RH i naravi radnog odnosa.

Commented [AP8]: Članak 8.

Iza članka 40. dodaje se naslov iznad članka i članak 40.a koji glasi:

Pravna zaštita
Članak 40.a

„(1) Protiv odluke znanstvene organizacije o izboru pristupnika na znanstveno radno mjesto i odluke iz članka 42. stavka 4. ovog zakona može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(2) U upravnom sporu ne može se donijeti odluka o izboru pristupnika na znanstveno radno mjesto nego samo poništiti nezakonita odluka i odrediti ponovno provođenje postupka.

(3) Tužba u upravnom sporu ne može imati odgovorni učinak, a poništavanje odluke znanstvene organizacije o izboru na znanstveno radno mjesto predstavlja osobito važnu činjenicu radi koje će se izvanredno otkazati ugovor o radu zaključen na temelju poništene odluke.“

Znanstvena radna mjesta

Članak 41.

- (1) U institutima ~~se~~ znanstvenici ~~se~~ biraju na znanstvena radna mjesta.
- (2) Opći ~~je~~ uvjet za izbor na znanstveno radno mjesto ~~je~~ upis u Upisnik znanstvenika u istom ili višem znanstvenom zvanju, odnosno izbor proveden sukladno članku 40. stavku 3. ovoga Zakona.
- (3) Na radno mjesto višega znanstvenog suradnika može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u ~~znanstvenom~~ zvanju ~~i na radnom mjestu~~ znanstvenog suradnika ~~ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu docenta~~.
- (4) Na radno mjesto znanstvenog savjetnika može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u ~~znanstvenom~~ zvanju ~~i na radnom mjestu~~ višega znanstvenog suradnika ~~ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu izvanrednog profesora~~.
- (5) Na radno mjesto znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u ~~znanstvenom~~ zvanju ~~i na radnom mjestu~~ znanstvenog savjetnika ~~ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu redovitog profesora~~.
- (6) Ako se ~~jasno~~ utvrdi da ~~pristupnik zaposlenik~~ ispunjava kriterije za izbor na više znanstveno radno mjesto u odnosu na ono na koje se bira, ~~posebnom odlukom znanstvenog vijeća i uz suglasnost zaposlenika~~, natječaj za izbor iz stavka 3. i 4. ovoga članka može biti raspisan i ranije od rokova propisanih tim stavicima, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegovog prethodnog izbora na ~~niže znanstveno radno mjesto s nižim zvanjem~~.
- ~~(7)) Kako bi se natječaj iz stavka 6. ovoga članka mogao raspisati, potrebno je da znanstveno vijeće odlukom prethodno utvrdi da pristupnik ispunjava kriterije za izbor na više znanstveno radno mjesto u postupku sukladno članku 35. ovoga Zakona, odnosno da utvrdi da je pristupnik izabran u znanstveno zvanje koje odgovara znanstvenom radnom mjestu koje je više od onoga u koje bi se birao.~~
- ~~(8) Znanstvenik izabran na znanstveno radno mjesto ima pravo na dva reizbora na isto znanstveno radno mjesto. nema obvezu izbora na više znanstveno radno mjesto, ali može biti izabran na više znanstveno radno mjesto sukladno objavljenom javnom natječaju.~~
- ~~(9) Javni natječaj za izbor se raspisuje, odnosno postupak reizbora se pokreće najkasnije tri mjeseca prije isteka roka od pet godina od dana izbora odnosno reizbora na trenutno znanstveno radno mjesto.~~
- (8) Uz uvjete za izbor na radno mjesto koji su propisani ovim Zakonom institut može svojim statutom ili drugim općim aktom utvrditi i dodatne uvjete.

KOMENTAR:

Člankom 9. Izmjena i dopuna ZZDVO-a predlaže se izmijeniti članak 41. ZZDVO-a kojim su definirana znanstvena radna mjesta. Predloženim izmjenama nedosljedno se ukida kriterij rada na određenom znanstvenom radnom mjestu kao preduvjet za izbor na više znanstveno mjesto. Sada se kao kriterij uzima samo vrijeme provedeno u odgovarajućem znanstvenom zvanju, osim u stavku 6. sukladno kojem je preduvjet za „prijevremeni izbor“ rad na nižem znanstvenom radnom mjestu najmanje tri godine.

Nejasno ostaje tko pokreće postupak propisan stavicima 6. i 7. koji određuje postupanje u slučaju prijevremenog izbora na više znanstveno radno mjesto. Nejasno je u tom slučaju zašto bi znanstveno

Commented [AP9]: Članak 9.

Članak 41. se mijenja i glasi:

„(1) U institutima se znanstvenici biraju na znanstvena radna mjesta.

(2) Opći je uvjet za izbor na znanstveno radno mjesto upis u Upisnik znanstvenika u istom ili višem znanstvenom zvanju, odnosno izbor proveden sukladno članku 40. stavku 3. ovoga Zakona.

(3) Na radno mjesto višeg znanstvenog suradnika može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u znanstvenom zvanju znanstvenog suradnika.

(4) Na radno mjesto znanstvenog savjetnika može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u znanstvenom zvanju višeg znanstvenog suradnika.

(5) Na radno mjesto znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju može biti izabrana osoba koja je najmanje pet godina bila u znanstvenom zvanju znanstvenog savjetnika.

(6) Ako se utvrdi da pristupnik ispunjava kriterije za izbor na više znanstveno radno mjesto u odnosu na ono na koje se bira, natječaj za izbor iz stavka 3. i 4. ovoga članka može biti raspisan i ranije od rokova propisanih tim stavicima, ali ne prije nego isteknu tri godine od njegovog prethodnog izbora na niže znanstveno radno mjesto.

(7) Kako bi se natječaj iz stavka 6. ovoga članka mogao raspisati, potrebno je da znanstveno vijeće odlukom prethodno utvrdi da pristupnik ispunjava kriterije za izbor na više znanstveno radno mjesto u postupku sukladno članku 35. ovoga Zakona, odnosno da utvrdi da je pristupnik izabran u znanstveno zvanje koje odgovara znanstvenom radnom mjestu koje je više od onoga u koje bi se birao.

(8) Znanstvenik izabran na znanstveno radno mjesto ima pravo na dva reizbora na isto znanstveno radno mjesto.

(9) Javni natječaj za izbor se raspisuje, odnosno postupak reizbora se pokreće najkasnije tri mjeseca prije isteka roka od pet godina od dana izbora odnosno reizbora na trenutno znanstveno radno mjesto

(10) Uz uvjete za izbor na radno mjesto koji su propisani ovim Zakonom institut može svojim statutom ili drugim općim aktom utvrditi i dodatne uvjete.“

vijeće trebalo utvrđivati činjenicu da je pristupnik izabran u odgovarajuće znanstveno zvanje, obzirom da se ta činjenica utvrđuje odlukom matičnog odbora o izboru i upisom u upisnik znanstvenika.

Ugovor o radu

Članak 42.

(1) S osobama izabranim na znanstvena radna mjesta u javnim znanstvenim institutima zaključuje se ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja izbora na više radno mjesto s mogućnošću provođenja dva reizbora, reizbora ili izbora na više radno mjesto.

(2) Reizbor znanstvenika na znanstvenom radnom mjestu znanstvenog suradnika, višega znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika vrši se na način da stručno povjerenstvo ovlaštene znanstvene organizacije podnosi znanstvenom vijeću javnog znanstvenog instituta u kojem je pristupnik zaposlen, pet godina nakon izbora odnosno reizbora na znanstveno radno mjesto svaki pet godina, izvješće o radu znanstvenika. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju i na odgovarajućem radnom mjestu, s obzirom na ono za koje se traži reizbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik.

(3) Oblik izvješća te minimalne uvjete radnih obveza za znanstvena radna mjesta za koje se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka propisuje Nacionalno vijeće. Javni znanstveni institut općim aktom propisuje postupak odlučivanja o prihvaćanju izvješća, a može propisati i dodatne uvjete radnih obveza na znanstvenim radnim mjestima za koje se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako znanstvenik izabran na znanstveno radno mjesto ne bude izabran na više radno mjesto istekom pet godina od drugog reizbora na isto znanstveno radno mjesto, prestaje mu ugovor o radu. Ugovor o radu prestaje i ako u postupku reizbora znanstveno vijeće javnog znanstvenog instituta ne prihvati pozitivno izvješće stručnog povjerenstva ili prihvati negativno izvješće o radu. Ako znanstveno vijeće javnog znanstvenog instituta ne prihvati pozitivno izvješće o radu, odnosno prihvati negativno izvješće o radu, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, nakon dvije godine od dana donošenja navedene odluke, ponavlja se postupak reizbora u skladu sa stavcima 2. i 3. ovoga članka.

(5) Mišljenje o ponovljenom izvješću iz stavka 4. ovoga članka donosi upravno vijeće javnog znanstvenog instituta. Ako upravno vijeće javnog znanstvenog instituta ne prihvati izvješće, odnosno ako je mišljenje upravnog vijeća negativno, ravnatelj pokreće postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) u skladu s općim propisima o radu i općim aktom javnog znanstvenog instituta.

(56) S osobama izabranim u znanstvena, suradnička i stručna zvanja koje rade na projektu ograničenog trajanja, ugovor o radu zaključuje se na određeno vrijeme, dok traje projekt ili njegova dionica na kojoj je ta osoba angažirana.

(67) Obveza podnošenja izvješća o radu znanstvenika iz ovog članka prestaje nakon što zaposlenik bude izabran na znanstveno radno mjesto znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju.

(78) Znanstveniku u javnom znanstvenom institutu istekom kalendarske godine u kojoj je navršio 65 godina života prestaje ugovor o radu zbog odlaska u mirovinu. Iznimno, kada postoji potreba za nastavkom rada, znanstvenika znanstvenik u znanstvenom zvanju znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju, znanstvena organizacija može sa znanstvenom organizacijom znanstvenikom koji udovoljava kriterijima izvrsnosti zaključiti ugovor o radu do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 70 godina

Commented [AP10]: Članak 10.

U članku 42. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) S osobama izabranim na znanstvena radna mjesta u javnim znanstvenim institutima zaključuje se ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja izbora na više radno mjesto s mogućnošću provođenja dva reizbora. U stavku 2. riječi „svakih pet godina“ brišu se i zamjenjuju riječima „pet godina nakon izbora odnosno reizbora na znanstveno radno mjesto“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„Ako znanstvenik izabran na znanstveno radno mjesto ne bude izabran na više radno mjesto istekom pet godina od drugog reizbora na isto znanstveno radno mjesto, prestaje mu ugovor o radu. Ugovor o radu prestaje i ako u postupku reizbora znanstveno vijeće javnog znanstvenog instituta ne prihvati pozitivno izvješće stručnog povjerenstva ili prihvati negativno izvješće o radu.

Stavak 5. briše se.

Stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) Znanstveniku u javnom znanstvenom institutu istekom kalendarske godine u kojoj je navršio 65 godina života prestaje ugovor o radu zbog odlaska u mirovinu. Iznimno, kada postoji potreba za nastavkom rada, znanstvenik u znanstvenom zvanju znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju može sa znanstvenom organizacijom zaključiti ugovor o radu do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 70 godina života. Javni znanstveni instituti mogu svojim općim aktom propisati kriterije izvrsnosti i postupak za njihovo utvrđivanje za produženje ugovora o radu.

Stavak 9. briše se.

U stavku 11., koji postaje stavak 10., brojevi „8., 9. ili 10.“ zamjenjuju se brojem „9“.

~~života, na određeno vrijeme od dvije godine s mogućnošću produljenja u dvogodišnjim mandatima. Javni znanstveni instituti mogu svojim općim aktom propisati kriterije izvrsnosti i postupak za njihovo utvrđivanje za produženje ugovora o radu. Kriterije izvrsnosti za odabir znanstvenika za zaključenje ugovora o radu nakon 65. godine donosi Nacionalno vijeće, a javni znanstveni institut općim aktom može propisati i dodatne kriterije izvrsnosti.~~

NAPOMENA: odluka USRH; ukinut u odnosu na redovite profesore na visokim učilištima, profesore visokih škola te znanstvene savjetnike u znanstvenim organizacijama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju

~~(9) Na temelju izvješća stručnog povjerenstva ovlaštene znanstvene organizacije iz članka 34. ovoga Zakona, a koje se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju u odnosu na pristupnika, pri čemu barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik, odgovarajući matični odbor donosi odluku o ispunjenju kriterija izvrsnosti iz stavka 8. ovoga članka.~~

NAPOMENA: odluka USRH; ukinut u odnosu na redovite profesore na visokim učilištima, profesore visokih škola te znanstvene savjetnike u znanstvenim organizacijama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju

~~(910) Kada su sredstva za plaću znanstvenika iz stavka 8. ovoga članka osigurana iz namjenskih sredstava za znanstvene ili stručne projekte, ili iz vlastitih sredstava, javni znanstveni institut može mu produljiti radni odnos i izvan ograničenja propisanih stavkom 8. ovoga članka.~~

NAPOMENA: odluka USRH; ukinut u odnosu na redovite profesore na visokim učilištima, profesore visokih škola te znanstvene savjetnike u znanstvenim organizacijama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju

~~(1011) Znanstvenik stariji od 65 godina kojem je prestao ugovor o radu zbog odlaska u mirovinu može se zaposliti na određeno vrijeme u drugoj znanstvenoj organizaciji pod uvjetima iz stavaka 8., 9. ili 10. ovoga članka, ako se na raspisani natječaj u toj znanstvenoj organizaciji nije javio odgovarajući pristupnik.~~

NAPOMENA: odluka USRH; ukinut u odnosu na redovite profesore na visokim učilištima, profesore visokih škola te znanstvene savjetnike u znanstvenim organizacijama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju

KOMENTAR

Izmjenama i dopunama Zakona se predlaže da se s osobama izabranima na znanstvena radna mjesta zaključuju ugovori o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja izbora na više radno mjesto i mogućnošću dva reizbora na isto radno mjesto. Ako zaposlenik na navedenim radnim mjestima ne bude izabran na više radno mjesto istekom pet godina od drugog reizbora na isto radno mjesto, prestaje mu ugovor o radu. Ugovor o radu prestaje i ako u postupku reizbora ne bude prihvaćeno pozitivno izvješće o radu zaposlenika odnosno ako se prihvati negativno izvješće o radu.

Izmjenama i dopunama ponovno se vraća obveza izbora u viša zvanja i na viša radna mjesta, koja je ukinuta u srpnju 2013. godine. Dakle, u razdoblju kraćem od 5 godina (jedno razdoblje izbora ili reizbora) uvodi se treći po redu model sukladno kojem zaposlenik može ili je dužan napredovati (do 2013. godine obavezan izbor, 2013. godine ukinut obavezan izbor, 2017. godine ponovno se predlaže uvesti obavezan izbor uz mogućnost dva reizbora). Uslijed takvih čestih promjena stvorena je visoka

razina pravne nesigurnosti kad je riječ o normama o kojima ovise radna mjesta zaposlenika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja.

Predloženi model podrazumijeva obvezu napredovanja zaposlenika na viša radna mjesta uz mogućnost reizbora na isto radno mjesto, najviše dva puta. Pri tom, izmjene i dopune Zakona propisuju da u slučaju neusvajanja pozitivnog izvješća, odnosno usvajanja negativnog izvješća o radu zaposlenika u postupku reizbora, odnosno u slučaju neizbora u više zvanje i na više radno mjesto nakon provedena dva reizbora, radni odnos zaposlenika prestaje na temelju samog zakona.

Predloženi način prestanka radnog odnosa (na temelju zakona) vrlo je nepovoljan za zaposlenika jer ugovor o radu zaposlenika u tom slučaju prestaje već na temelju samog zakona i bez otkaznog roka. Zaposlenicima se ovakvim rješenjem uskraćuje mogućnost redovite sudske kontrole zakonitosti prestanka radnog odnosa, a zaštitu će moći potražiti jedino kroz upravni spor na način da putem upravne tužbe osporavaju odluke o svom (ne)izboru u više zvanje i na više radno mjesto, odnosno odluke o usvajanju negativnih izvješća ili pak neusvajanju pozitivnih izvješća o radu. S obzirom na to da se radi o odlukama poslodavaca čiji je sadržaj utvrđenje je li zaposlenik u dovoljnoj mjeri ispunjavao obveze iz svog radnog odnosa, posve je neprimjereno umjesto radno-pravne zaštite zaposlenicima zakonom osiguravati upravno-pravnu zaštitu. Ovakvo rješenje je protivno i cilju i svrsi Zakona o upravnim sporovima, kojim se u principu osigurava zaštita prava i pravnih interesa pravnih i fizičkih osoba u upravnim stvarima, odnosno u slučajevima kad ih javnopravno tijelo, izvršavajući neku svoju javnu ovlast, povrijedi svojim postupanjem ili propuštanjem. U provedbi izbora svojih zaposlenika u viša zvanja i na viša radna mjesta, a osobito u postupcima reizbora, javne znanstvene organizacije ne postupaju kao javnopravno tijelo, već isključivo kao poslodavac i nema razloga da se takve odluke ustanova kontroliraju u upravnom postupku.

Prema našem sudu, ispravno bi bilo propisati da je neispunjavanje uvjeta za izbor odnosno reizbor razlog koji dovodi do otkaza uvjetovanoga skrivljenim ponašanjem zaposlenika, te predvidjeti da se zaposleniku koji nije ispunio uvjete za izbor odnosno reizbor, ugovor o radu otkazuje po općoj proceduri propisanoj Zakonom o radu.

Nadalje, Izmjene i dopune zakona uvode promjene uvjeta za nastavak rada iza kalendarske godine u kojoj znanstvenik napuni 65 godina života. Sukladno izmjenama i dopunama iza kalendarske godine u kojoj navršava 65 godina života moći će raditi samo zaposlenici izabrani u najviše znanstveno zvanje i zaposleni na najvišem znanstvenom radnom mjestu znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju. Uvjet nastavka njihova rada više nije znanstvena izvrsnost nego samo od strane ustanove iskazana potreba za nastavkom njihova rada. U skladu s tim iz nadležnosti Nacionalnog vijeća za znanost uklanja se ovlast donošenja jedinstvenih kriterija izvrsnosti za nastavak rada iza 65. godine života. Iznimno, ustanove mogu, ali ne moraju propisati određene uvjete. Ugovor o radu se sa zaposlenikom zaključuje do kraja kalendarske /akademske godine u kojoj zaposlenik navršava 70.-u godinu života.

Trenutno važeće zakonsko rješenje čini se kao posve adekvatno i racionalno za sustav i zaposlenike. Svaki znanstvenik može ostati na ustanovi koliko to želi, u po našoj ocjeni primjerenim dvogodišnjim mandatima: ako za njegovim radom postoji objektivna potreba i ako uz to zadovoljava kriterije izvrsnosti koji su na nacionalnoj razini jedinstveno definirani za sve. Svake dvije godine ponovno se procjenjuje potreba nastavka rada. Jedinstveni kriteriji i periodička provjera potrebe nastavka rada posve je logična i nužna obzirom da se plaća u razdoblju nastavka rada osigurava iz državnog proračuna. U ovom trenutku se radi o već uhodanom sustavu racionalnog odabira potrebnih i izvrsnih znanstvenika kojima se radi potrebe za tim omogućava rad iza 65. godine života.

Suprotno, predloženim izmjenama i dopunama Zakona rad poslije 65. godine života uređuje se kao povlastica zaposlenika u najvišem znanstvenom zvanju. Ako je jedini zakonski kriterij mogućnosti

nastavka rada zaposlenika stvarna potreba ustanove za tim radom, onda nema argumenata koji bi opravdali činjenicu da se izmjenama i dopunama mogućnost nastavka rada osigurava samo zaposlenicima u najvišem znanstvenom zvanju i radnom mjestu. Ustanova jednako može imati potrebu za radom bilo kojeg drugog zaposlenika, a oni nemaju mogućnost nastavka rada iza 65. g. Uz to ova „povlastica“ financirana iz državnog proračuna se omogućava bez objektiviziranih i jedinstvenih kriterija. Eventualnu mogućnost objektivizacije i provjere znanstvene izvrsnosti prepušta se ustanovama koje mogu (ali ne moraju) propisati određene kriterije, što će dovesti do toga da će znanstvenici nastavljati radne odnose iza 65. godine pod različitim uvjetima, a sve na teret državnog proračuna. Prepustiti ustanovama odgovornost za utvrđenje kriterija za produljenje ugovora o radu iza 65. godine života čini se logičnim u slučajevima kad se plaća zaposlenika osigurava iz sredstava ustanove (koju opciju i sada imamo u Zakonu) jer tu dolazi rijetko do neodgovornih i neracionalnih odluka zbog činjenice da je riječ o vlastitim sredstvima ustanove. U konačnici, s obzirom na uobičajene rokove na koje se planiraju znanstvene i nastavne aktivnosti na institutima u sustavu (dakle projekti, znanstveni programi) postavlja se pitanje što je osnova na kojoj se uopće može predvidjeti potreba za nečijim radom u razdoblju od 5 godina.

Suradnička zvanja i radna mjesta

Članak 43.

(1) Suradnička zvanja i radna mjesta su asistent i poslijedoktorand. Izbor na radno mjesto asistenta ili poslijedoktoranda provodi se na temelju javnog natječaja.

(2) Osobu koja je završila sveučilišni diplomski studij, znanstveni institut može izabrati u zvanje asistenta, te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od pet godina na suradničkom radnom mjestu asistenta. Asistent je dužan upisati poslijediplomski sveučilišni studij.

(3) Osobu koja je završila poslijediplomski sveučilišni studij, znanstvena organizacija može na temelju javnog natječaja izabrati u zvanje poslijedoktoranda te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od najviše četiri godine na suradničkom radnom mjestu poslijedoktoranda. [Iznimno od odredaba Zakona o radu o sklapanju ugovora o radu na određeno vrijeme, s poslijedoktorandom se može, neposredno nakon prestanka prethodnog ugovora o radu na određeno vrijeme, sklopiti novi ugovor o radu na određeno vrijeme radi rada na znanstvenom projektu određenog trajanja.](#)

(4) Ako se plaća i/ili troškovi poslijediplomskog sveučilišnog studija asistenta ili poslijedoktoranda ne osiguravaju iz vlastitih prihoda javnoga znanstvenog instituta nego iz sredstava državnog proračuna, suglasnost za zaključenje ugovora o radu iz stavka 2. i 3. ovoga članka daje ministar.

(5) Na traženje voditelja znanstvenog ili tehnološkog projekta, znanstvena organizacija može zaposliti asistenta ili poslijedoktoranda za rad na projektu na teret sredstava projekta i na rok koliko traje znanstveni projekt.

KOMENTAR

Važeće zakonsko uređenje predviđa da osobu koja je završila poslijediplomski sveučilišni studij, znanstvena organizacija može na temelju javnog natječaja izabrati u zvanje poslijedoktoranda te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od najviše četiri godine na suradničkom radnom mjestu poslijedoktoranda. Isto tako, na traženje voditelja znanstvenog ili tehnološkog

Commented [AP11]: Članak 11.

U članku 43. u stavku 3. dodaje se druga rečenica koja glasi: „Iznimno od odredaba Zakona o radu o sklapanju ugovora o radu na određeno vrijeme, s poslijedoktorandom se može, neposredno nakon prestanka prethodnog ugovora o radu na određeno vrijeme, sklopiti novi ugovor o radu na određeno vrijeme radi rada na znanstvenom projektu određenog trajanja..“

projekta, znanstvena organizacija može zaposliti asistenta ili poslijedoktoranda za rad na projektu na teret sredstava projekta i na rok koliko traje znanstveni projekt.

Člankom 11. predloženih izmjena i dopuna propisuje se da se iznimno od odredaba Zakona o radu s poslijedoktorandom može, neposredno nakon prestanka prethodnog ugovora o radu na određeno vrijeme, sklopiti novi ugovor o radu na određeno vrijeme radi rada na znanstvenom projektu određenog trajanja.

Predloženo uređenje sklapanja ugovora o radu s poslijedoktorandima nije adekvatno. Naime, vezano za poslijedoktorske ugovore sadašnja zakonska norma ostavlja otvorenima sljedeća pitanja: je li s istim poslijedoktorandom moguće zaključivati uzastopne ugovore o radu zaključene na određeno vrijeme kraće od ukupno dopuštenih 4 godine, ako nije, je li to potrebno osigurati i u kojoj mjeri, je li moguće biti poslijedoktorand u različitim znanstvenim organizacijama ako je financiranje osigurano iz proračuna, treba li osigurati mogućnost kontinuiranog rada poslijedoktoranada na projektima i u kojem maksimalnom roku. Umjesto toga predloženom odredbom se uređuje već zakonom uređeno pitanje mogućnosti rada poslijedoktoranada na projektima (vidi članak 43. stavak 5.) i paušalno se dopušta mogućnost sklapanja ugovora na drugom znanstvenom projektu, a da iz same odredbe jasno ne proizlazi o kojem je broju uzastopnih projekata riječ. Ovakvo rješenje dovest će do toga da će pojedini poslijedoktorand na istoj ustanovi moći raditi neprekidno i 10 godina (primjerice – dva projekta od 5 godina), a možda i dulje, dok drugi poslijedoktorand koji je prvi ugovor zaključio na određeni broj godina (1,2,3,4) neće imati mogućnost nastavka radnog odnosa na istoj ustanovi uopće jer ne radi na projektima. Sljedom navedenog, riječ je o sasvim neadekvatnom rješenju ovog pitanja.

Rektor

Članak 57.

(1) Rektor sveučilišta bira se iz redova redovitih profesora i redovitih profesora u trajnom zvanju tajnim glasovanjem, većinom glasova ukupnog broja članova biračkog tijela, ~~iz redova redovitih profesora~~. Sastav biračkog tijela za izbor ~~rektora~~ propisuje se statutom sveučilišta. Mandat rektora traje četiri godine i može se jednom ponoviti.

(2) Istekom mandata rektor ima pravo, ako su tijekom mandata nastupile okolnosti iz članka 102. stavka 7. ovog Zakona, pokrenuti postupak propisan člankom 102. stavkom 8. ovog Zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

~~(32)~~ Postupak izbora i razrješenja te razlozi za razrješenje rektora dužnosti prije isteka mandata propisuju se statutom sveučilišta.

~~(43)~~ U svom radu rektor ima prava i obveze ravnatelja ustanove te mandat i ovlasti predviđene ovim Zakonom i statutom sveučilišta. Rektor saziva i predsjedava sjednicama senata.

~~(54)~~ Rektor može imati jednog ili više prorektora koje imenuje senat, na način predviđen statutom sveučilišta.

~~(65)~~ Rektor može upozoriti dekana i ostale čelnike sastavnica na protuzakonitost ili protustatutarnost njihovih planiranih ili donesenih odluka.

~~(76)~~ Rektor može obustaviti od izvršenja odluku dekana i ostalih čelnika sastavnica sveučilišta, ako je protivna zakonu ili statutu sveučilišta. Rektor može obustaviti od izvršenja opći akt sastavnice ako je protivan zakonu ili statutu sveučilišta.

Commented [AP12]: Članak 12.

U članku 57. mijenja se stavak 1. i glasi:

(1) Rektor sveučilišta bira se iz redova redovitih profesora i redovitih profesora u trajnom zvanju tajnim glasovanjem, većinom glasova ukupnog broja članova biračkog tijela. Sastav biračkog tijela za izbor propisuje se statutom sveučilišta. Mandat rektora traje četiri godine i može se jednom ponoviti.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Istekom mandata rektor ima pravo, ako su tijekom mandata nastupile okolnosti iz članka 102. stavka 7. ovog Zakona, pokrenuti postupak propisan člankom 102. stavkom 8. ovog Zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.“.

Stavci 2., 3., 4., 5. i 6. postaju stavci 3., 4., 5., 6. i 7.

U dosadašnjem stavku 6., koji postaje stavak 7., dodaje se nova druga rečenica koja glasi:

„Rektor može obustaviti od izvršenja opći akt sastavnice ako je protivan zakonu ili statutu sveučilišta.“

Stavci 7. i 8. postaju stavci 10. i 11.

U dosadašnjem stavku 7., koji postaje stavak 10., briše se „i postaviti vršitelja dužnosti s odgovarajućom kvalifikacijom“ i dodaje „i prodekana odnosno osobe koje pomažu čelniku sastavnice i postaviti vršitelja dužnosti dekana i vršitelje dužnosti prodekana, odnosno osobe koje pomažu čelniku sastavnice sve s odgovarajućom kvalifikacijom sukladno statutu sveučilišta i sastavnice, kako bi se osiguralo funkcioniranje sastavnice.“

Iza stavka 7. dodaju se novi stavci 8. i 9. koji glase:

„(8) Ako rektor obustavi od primjene opći akt sastavnice, dužan je od Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u roku od 15 dana od obustave tražiti ocjenu njegove zakonitosti. Visoki upravni sud Republike Hrvatske dužan je riješiti o zakonitosti obustavljenog općeg akta u roku od 30 dana od primitka zahtjeva rektora.

(9) Ako rektor obustavi od primjene pojedinačni akt sastavnice, protiv odluke rektora o obustavi sastavnica može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.“

Dosadašnji stavak 8. koji postaje stavak 10. mijenja se i glasi:

„(10) Senat, u roku od mjesec dana, odlučuje o odlukama rektora iz stavaka 7. i 8. ovoga članka. Za potvrdu odluke rektora potrebna je većina ukupnog broja članova Senata. Odlukom senata o potvrdi suspenzije čelnik je razriješen dužnosti, kao i osobe koje pomažu čelniku u radu (prodekani, zamjenici). U tom slučaju u roku od tri mjeseca provest će se postupak za izbor čelnika. U tom postupku razriješeni čelnik ne može biti kandidat za izbor.“

(8) Ako rektor obustavi od primjene opći akt sastavnice, dužan je od Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u roku od 15 dana od obustave tražiti ocjenu njegove zakonitosti. Visoki upravni sud Republike Hrvatske dužan je riješiti o zakonitosti obustavljenog općeg akta u roku od 30 dana od primitka zahtjeva rektora.

(9) Ako rektor obustavi od primjene pojedinačni akt sastavnice, protiv odluke rektora o obustavi sastavnica može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.“

(10~~7~~) Sukladno statutu sveučilišta, rektor sveučilišta može u statutom utvrđenim slučajevima nepoštivanja zakona, drugih propisa, statuta ili na njima utemeljenih sveučilišnih odluka, suspendirati dekana ili drugog člnika sastavnica sveučilišta ~~i postaviti vršitelja dužnosti s odgovarajućom kvalifikacijom, i prodekana odnosno osobe koje pomažu čelniku sastavnice i postaviti vršitelja dužnosti dekana i vršitelje dužnosti prodekana, odnosno osobe koje pomažu čelniku sastavnice sve s odgovarajućom kvalifikacijom~~ sukladno statutu sveučilišta i sastavnice, kako bi se osiguralo funkcioniranje sastavnice.

(11~~8~~) Senat, u roku od mjesec dana, odlučuje o odlukama rektora iz stavka 7~~6~~. i 8~~7~~. ovoga članka. Za potvrdu odluke rektora potrebna je većina ukupnog broja članova Senata. Odlukom senata o potvrdi suspenzije čelnik je razriješen dužnosti kao i osobe koje pomažu čelniku u radu (prodekani, zamjenici).- U tom slučaju u roku od 3 mjeseca provest će se postupak za izbor čelnika. U tom postupku čelnik koji je razriješen dužnosti ne može biti kandidat za izbor.

KOMENTAR

Člankom 12. Izmjena i dopuna mijenja se članak 57. ZZDVO-a, ponajviše u smjeru definiranja uvjeta za izbor rektora te proširenju njegovih prava i ovlasti.

U taj članak sasvim je neprimjereno svrstana i odredba po kojoj istekom mandata rektor ima pravo, ako su tijekom mandata nastupile okolnosti iz članka 102. stavka 7. ovog Zakona, pokrenuti postupak propisan člankom 102. stavkom 8. ovog Zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata. Ta odredba bi sadržajno trebala biti dio članka 102. Zakona. Nejasno je je li u pisanju navedene odredbe došlo do omaške pri određivanju stavaka na koji se odredba referira. Za pretpostaviti je da se radi o pravu rektora da u slučaju kada u vrijeme mandata nastupi okolnost da je navršio 65 godina života, da u roku od 30 dana od završetka mandata ima pravo pokrenuti postupak sklapanja ugovora o radu do isteka akademske godine u kojoj će navršiti 70. –u godinu života. To je uređeno stavicima 6. i 7. članka 102., a ne stavicima 7.i 8. istog članka, na koje se referira odredba. U vezi propisivanja ovakvog prava, osobito na neintegriranim visokim učilištima, otvara se pitanje mogućnosti ostvarenja tog prava rektora jer se u stvarnosti ne radi o nastavku radnog odnosa obzirom već prihvaćanjem mandata rektor prekida svoj rad na ustanovi s koje je otišao na položaj rektora, a istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina prestaje mu i svako pravo na mirovanje obveza iz ugovora o radu kojeg je imao sa sastavnicom s koje je otišao. Nejasno je kako ustanova u tim okolnostima može imati potrebu za nastavkom rada rektora koji neposredno prije 65. godine i nakon toga na sastavnici nije ni radio.

Nadalje, u smislu proširivanja ovlasti rektora valja istaknuti da sukladno predloženim izmjenama zakona rektor može obustaviti od izvršenja ne samo odluku dekana i ostalih čelnika sastavnica sveučilišta, nego i opći akt sastavnice ako je protivan zakonu ili statutu sveučilišta. U tom slučaju je dužan od Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u roku od 15 dana od obustave tražiti ocjenu njegove zakonitosti. Visoki upravni sud Republike Hrvatske dužan je riješiti o zakonitosti obustavljenog općeg akta u roku od 30 dana od primitka zahtjeva rektora. S druge strane ako rektor obustavi od primjene pojedinačni akt sastavnice (za što je propušteno jasno definirati ovlast), protiv odluke rektora o obustavi sastavnica može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Sukladno predloženim rektor može u statutom utvrđenim slučajevima nepoštivanja zakona, drugih propisa, statuta ili na njima utemeljenih sveučilišnih odluka, suspendirati dekana ili drugog člnika sastavnica sveučilišta kao i prodekana odnosno osobe koje pomažu člniku sastavnice i postaviti vršitelja dužnosti dekana i vršitelje dužnosti prodekana, odnosno osobe koje pomažu člniku sastavnice, sve s odgovarajućom kvalifikacijom sukladno statutu sveučilišta i sastavnice, kako bi se osiguralo funkcioniranje sastavnice.

Ovakva ovlast rektora suprotna je konceptu i osnovnoj ideji suspendiranja osoba s radnih mjesta (njihova privremenog udaljavanja) kao i funkciji imenovanja vršitelja dužnosti člnika. Zaposlenik se suspendira s radnog mjesta kad je nečime povrijedio svoje obveze iz radnog odnosa. Prodekani i drugi pomoćnici člnika biti će u konkretnim slučajevima suspendirani ne iz razloga povrede radnog odnosa koje su sami učinili nego radi povreda koje su učinile druge osobe (dekan). Dakle, prodekani na ovaj način odgovaraju za tuđe, a ne svoje povrede obveza iz radnog odnosa.

Nadalje, vršitelj dužnosti se imenuje kao privremeno rješenje i njegova ovlaštenja su po prirodi stvari ograničena samo na tekuće poslove. On nema mandat, nego privremeno vrši dužnost, do izbora novog člnika. Iz tog razloga suvišna je mogućnost imenovanja vršitelja dužnosti prodekana, jer zadatak privremene uprave nije da upravljaju visokim učilištem nego da kratkoročno rješavaju osnovne tekuće poslove koje ne trpe odgodu. Za sve drugo nemaju ovlasti.

S obzirom da ovlast suspendiranja prodekana i imenovanja vršitelja tih dužnosti nema uporišta u pravnoj teoriji, a u praksi je nepotrebna, može se zaključiti da se radi o pokušaju naknadnog osnaživanja postupaka rektora Sveučilišta u Zagrebu koji je 2016. godine bez ovlasti, zajedno s dekanom suspendirao prodekane Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Sveučilišni odjel

Članak 64.

(1) Sveučilišni odjel ~~se~~ osniva ~~se~~ kao sastavnica sveučilišta koja ~~izvodi studijskih programa~~ izvodi studijske programe ~~sudjeluje u izvedbi studijskih programa~~ te razvija znanstveni, umjetnički i stručni rad u jednom ~~ili više znanstvenih~~ polja ili ~~znanstvenih područja~~ odnosno u područjima umjetnosti, interdisciplinarnom znanstvenom području te sudjeluje u izvedbi studija.

(2) U sveučilišnom ~~su~~ odjelu ~~su~~ nastavnici, znanstvenici i suradnici sveučilišta iz ~~onih određenoga znanstvenih~~ polja ili ~~interdisciplinarnoga znanstvenih~~ područja, odnosno ~~umjetničkih iz nekog područja~~ umjetnosti, u kojima odjel izvodi studijske programe i razvija znanstveni, umjetnički i stručni rad.

(3) Sveučilišni odjel ima pročelnika, stručno vijeće i druga tijela čiji se sastav, način osnivanja, djelokrug rada i ovlasti utvrđuju statutom sveučilišta i općim aktima odjela. Pročelnika bira i razrješava stručno vijeće s trajanjem mandata, na način i u postupku utvrđenim statutom sveučilišta. U odnosu na pročelnika i stručno vijeće odjela na odgovarajući će se način primijeniti odredbe članka 63. ovoga Zakona.

(4) Sveučilišni odjeli mogu sudjelovati u pravnom prometu pod nazivom sveučilišta i svojim nazivom, ako je tako utvrđeno statutom sveučilišta.

KOMENTAR

Člankom 13. Izmjena i dopuna mijenja se članak 64. ZZDVO-a, konkretno definicija sveučilišnog odjela. Mišljenja smo da se radi o posve bespotrebnoj intervenciji u članak. Ovom izmjenom se de facto briše

Commented [AP13]: Članak 13.

U članku 64. mijenjaju se stavci 1. i 2. i glase:

„(1) Sveučilišni odjel osniva se kao sastavnica sveučilišta koja izvodi studijske programe te razvija znanstveni, umjetnički i stručni rad u jednom ili više znanstvenih polja ili znanstvenih područja, odnosno u područjima umjetnosti.

(2) U sveučilišnom su odjelu nastavnici, znanstvenici i suradnici sveučilišta iz onih znanstvenih polja ili znanstvenih područja, odnosno umjetničkih područja u kojima odjel izvodi studijske programe i razvija znanstveni, umjetnički i stručni rad.“

jasna razlika između sveučilišnog odjela i fakulteta kao ustrojbenih jedinica sveučilišta, a s obzirom na okolnost da će odjel u buduću moći razvijati rad u više znanstvenih polja i više znanstvenih područja. Po definiciji odjela koja se predlaže, odjeli bi mogli biti i složeniji ustrojbeni oblici od većine fakulteta. Ovom izmjenom se briše glavna karakteristika odjela, a to je da u njemu specifično rade znanstvenici koji svoj rad obavljaju u jednom znanstvenom polju.

S obzirom da je vrlo teško pronaći racionalne argumente koje bi opravdavali intervenciju u definiciju sveučilišnog odjela, izmjenu se može povezati jedino sa slučajem Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija, koja sastavnica Sveučilišta je suprotno ZZDVO-u preustrojena iz sveučilišnog centra u sveučilišni odjel iako je kao centar obavljala znanstveni rad u više znanstvenih polja.

2. STUDIJI NA VISOKIM UČILIŠTIMA

A. VRSTE STUDIJA

Vrste studija: sveučilišni i stručni studij

Članak 69.

- (1) Visoko obrazovanje provodi se kroz sveučilišne i stručne studije.
- (2) Sveučilišni studij osposobljava studente za obavljanje poslova u znanosti, umjetnosti i visokom obrazovanju, u poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu općenito te ih osposobljava za razvoj i primjenu znanstvenih, umjениčkih i stručnih dostignuća.
- (3) Stručni studij pruža studentima primjerenu razinu znanja i vještina koje omogućavaju obavljanje stručnih zanimanja i osposobljava ih za neposredno uključivanje u radni proces.
- (4) Sveučilišni i stručni studiji usklađuju se s opisom razina kvalifikacija koje se stječu njihovim završetkom prema propisima koji uređuju nacionalni kvalifikacijski okvir, onima u europskom obrazovnom prostoru, uz uvažavanje pozitivnih iskustava drugih visokoškolskih sustava.
- (5) Studiji iz stavka 1. ovoga članka moraju biti u skladu s europskim sustavom stjecanja i prijenosa bodova (u daljnjem tekstu: ECTS) po kojem se jednom godinom studija u punom nastavnom opterećenju u pravilu stječe najmanje 60 ECTS bodova.
- (6) ECTS bodovi dodjeljuju se studijskim obvezama studenata na temelju prosječno ukupno utrošenog rada koji student mora uložiti kako bi stekao predviđene ishode učenja u sklopu te obveze, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja u pravilu 30 sati ukupnog prosječnog studentskog rada uloženog za stjecanje ishoda učenja.

Poslijediplomski studij

Članak 73.

- (1) Poslijediplomski studiji su poslijediplomski sveučilišni studij i poslijediplomski specijalistički studij.
- (2) Poslijediplomski sveučilišni studij (doktorski studij) i poslijediplomski specijalistički studij može se upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija.
- (3) Poslijediplomski sveučilišni studij traje najmanje tri godine. Ispunjenjem svih propisanih uvjeta i javnom obranom doktorske disertacije u znanstvenim područjima se stječe akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.). Ispunjenjem svih propisanih uvjeta u umjetničkom području se stječe akademski stupanj doktora umjetnosti (dr. art.).

Commented [AP14]: Članak 14.

U članku 69. mijenja se stavak 4. i glasi:
„(4) Sveučilišni i stručni studiji usklađuju se s opisom razina kvalifikacija koje se stječu njihovim završetkom prema propisima koji uređuju nacionalni kvalifikacijski okvir.“

Commented [AP15]: Članak 15.

U članku 73., stavku 2. dodaju se nakon riječi „(doktorski studij)“ riječi „i poslijediplomski specijalistički studij“

Formatted: Comment Text

(4) Iznimno, osobe koje su ostvarile znanstvena dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor u znanstvena zvanja, na temelju odluke nadležnog vijeća utvrđenog statutom sveučilišta o ispunjavanju propisanih uvjeta te izrade i javne obrane doktorske disertacije, a uz suglasnost senata sveučilišta, mogu steći doktorat znanosti.

(5) Iznimno, osobe koje su ostvarile umjetnička dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja, na temelju odluke nadležnog vijeća utvrđenog statutom sveučilišta, o ispunjavanju propisanih uvjeta te izrade i javne obrane doktorske disertacije, a uz suglasnost senata sveučilišta, mogu steći doktorat umjetnosti.

(6) Iznimno, osobe izabrane u umjetničko-nastavna zvanja i na umjetničko-nastavna radna mjesta, mogu temeljem umjetničkih radova, na temelju odluke nadležnog vijeća, utvrđenog statutom sveučilišta, o ispunjavanju propisanih uvjeta koje donosi senat sveučilišta, steći doktorat umjetnosti.

(7) Kratica akademskog stupnja stavlja se ispred imena i prezimena osobe.

(8) Sveučilište može organizirati poslijediplomski specijalistički studij u trajanju od jedne do dvije godine, kojim se stječe akademski naziv specijalist određenog područja (spec.), u skladu s posebnim zakonom. Naziv specijalist, odnosno njegova kratica dodaju se akademskom nazivu iz članka 72. stavka 3. ovoga Zakona. Završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija stječe se od 60 do 120 ECTS bodova.

(9) Posebnim propisom utvrdit će se akademski naziv koji se stječe završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija, u slučaju kada je za određeno stručno područje posebnim zakonom propisano specijalističko usavršavanje.

(10) Sveučilište općim aktom može odrediti stjecanje ECTS bodova na poslijediplomskom sveučilišnom studiju.

Studijski program

Članak 78.

(1) Studiji se ustrojavaju prema studijskom programu koji donosi visoko učilište. Studijske programe koji se izvode na sveučilištu donosi senat sveučilišta.

(2) Kod utvrđivanja studijskog programa visoko učilište treba osobito brinuti da studij bude:

– usklađen s opisom razine kvalifikacije koja se stječe završetkom studijskog programa prema propisima koji uređuju nacionalni kvalifikacijski okvir,

– na razini najnovijih znanstvenih spoznaja i na njima temeljenih vještina,

– usklađen sa strateškim dokumentom mreže visokih učilišta,

– usklađen s nacionalnim prioritetima i potrebama profesionalnog sektora,

– usporediv s programima u zemljama Europske unije.

(3) Studijski program donosi se u skladu sa statutom i drugim općim aktom sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole te sadrži:

1. stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija,

2. akademske uvjete upisa na studij na početku studija, uvjete upisa studenta u sljedeći semestar ili trimestar, odnosno sljedeću godinu studija, kao i preduvjete upisa studijskih obveza,

Commented [AP16]: Članak 16.

U članku 78., stavku 2. dodaje se, na prvom mjestu, alineja i glasi:

„- usklađen s opisom razine kvalifikacije koja se stječe završetkom studijskog programa prema propisima koji uređuju nacionalni kvalifikacijski okvir.”

3. predviđene ishode učenja koji se stječu ispunjavanjem pojedinačnih studijskih obveza, modula studija i ukupnog studijskog programa, kao i predviđen broj sati za svaku studijsku obvezu koji osigurava stjecanje predviđenih ishoda učenja,
 4. za svaku studijsku obvezu dodijeljen odgovarajući broj ECTS bodova temeljen na prosječno ukupno utrošenom radu koji student mora uložiti kako bi stekao predviđene ishode učenja u sklopu te obveze,
 5. oblik provođenja nastave i način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studijsku obvezu,
 6. popis drugih studijskih programa iz kojih se mogu steći ECTS bodovi,
 7. način završetka studija,
 8. odredbe o tome mogu li i pod kojim uvjetima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja nastaviti studij.
- (4) ECTS bodovi ne trebaju biti navedeni na poslijediplomskom sveučilišnom studiju na kojem nije predviđeno njihovo stjecanje.

Priznavanje inozemnih diploma i stručnih kvalifikacija

Članak 85.

Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija i inozemnih stručnih kvalifikacija provodi se diploma te akademskih i stručnih kvalifikacija provodi se sukladno posebnim propisimaom zakonu, odnosno na temelju bilateralnih ili multilateralnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Postupak izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja te odgovarajuća radna mjesta

Članak 95.

(1) Postupak izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta provodi sveučilište od integriranih sveučilišta, a odnosno sastavnica sveučilišta od sveučilišta koja nisu integrirana sukladno statutu i uz odgovarajuću primjenu članka 35. i 36. ovoga Zakona, te odredaba statuta sveučilišta i statuta sastavnice te općeg akta kojim su utvrđeni kriteriji za izbor najboljeg kandidata. na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, dnevnom tisku na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje 30 dana.

(2) Postupci izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta provode se temeljem javnog natječaja koji se objavljuje u „Narodnim novinama“, na mrežnoj stranici sveučilišta odnosno sastavnice sveučilišta te na službenom mrežnom portalu za radna mjesta Europskog istraživačkog prostora. Natječaj može biti otvoren najmanje 30, a najviše 60 dana. Natječaj za stručna radna mjesta mora biti otvoren najmanje 8, a najviše 30 dana. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku od 15 dana od dana njegova dovršetka.

(3) Odluku o raspisivanju javnog natječaja iz stavka 2. ovog članka donosi sveučilište kod integriranih sveučilišta odnosno sastavnica sveučilišta kod sveučilišta koja nisu integrirana, uz prethodnu suglasnost sveučilišta, u skladu sa statutom sveučilišta i statutom sastavnice. ~~Zahtjev za pokretanje postupka podnosi pristupnik ili znanstvena organizacija, a odluku donosi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta u skladu s općim aktom sveučilišta.~~

Commented [AP17]: Članak 17.

Članak 85. mijenja se i glasi:
„Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija i inozemnih stručnih kvalifikacija provodi se sukladno posebnim propisima, odnosno na temelju bilateralnih ili multilateralnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.“

Commented [AP18]: Članak 18.

Članak 95. mijenja se i glasi:
„(1) Postupak izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta provodi sveučilište kod integriranih sveučilišta, a sastavnica sveučilišta kod sveučilišta koja nisu integrirana uz odgovarajuću primjenu članka 35. i 36. ovoga Zakona te odredaba statuta sveučilišta i statuta sastavnice te općeg akta kojim su utvrđeni kriteriji za izbor najboljeg kandidata.
(2) Postupci izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta provode se temeljem javnog natječaja koji se objavljuje u „Narodnim novinama“, na mrežnoj stranici sveučilišta odnosno sastavnice sveučilišta te na službenom mrežnom portalu za radna mjesta Europskog istraživačkog prostora. Natječaj može biti otvoren najmanje 30, a najviše 60 dana. Natječaj za stručna radna mjesta mora biti otvoren najmanje 8, a najviše 30 dana. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku od 15 dana od dana njegova dovršetka.
(3) Odluku o raspisivanju javnog natječaja iz stavka 2. ovog članka donosi sveučilište kod integriranih sveučilišta odnosno sastavnica sveučilišta kod sveučilišta koja nisu integrirana, uz prethodnu suglasnost sveučilišta, u skladu sa statutom sveučilišta i statutom sastavnice.
(4) Ako bude više pristupnika koji zadovoljavaju uvjetima natječaja, izabire se onaj pristupnik koji je najbolji kandidat. Kriterije za izbor između više kandidata propisuje sveučilište odnosno sastavnica koja provodi postupak izbora svojim općim aktom.
(5) Prilikom izbora u znanstveno-nastavno zvanje provodi se izbor u znanstveno zvanje uz odgovarajuću primjenu članka 35. ovoga Zakona ako pristupnik, koji je sukladno kriterijima iz stavka 4. ovog članka najbolji kandidat, nema obavljen taj izbor. Nakon provedenog postupka izbora u znanstveno zvanje za tog pristupnika, visoko učilište koje provodi postupak izbora u znanstveno-nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto u roku od 60 dana izabire tog pristupnika u znanstveno-nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto.
(6) Na znanstveno-nastavno radno mjesto docenta može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje docenta.
(7) Na znanstveno-nastavno radno mjesto izvanrednog profesora može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora i koji je bio najmanje pet godina u znanstveno-nastavnom zvanju docenta ili znanstvenom radnom mjestu znanstvenog suradnika.
(8) Na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora i koji je bio najmanje pet godina u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora ili znanstvenom radnom mjestu višeg znanstvenog suradnika.
(9) Na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog

(4) Ako bude više pristupnika koji zadovoljavaju uvjetima natječaja, izabire se onaj pristupnik koji je najbolji kandidat. Kriterije za izbor između više kandidata propisuje sveučilište odnosno sastavnica koja provodi postupak izbora svojim općim aktom.

~~(53) Ako neki od pristupnika nema potrebno znanstveno zvanje, Prilikom izbora u znanstveno-nastavno zvanje provodi se i izbor u znanstveno zvanje uz odgovarajuću primjenu članka 35. ovoga Zakona, ako pristupnik, koji je sukladno kriterijima iz stavka 4. ovog članka najbolji kandidat, nema obavljen taj izbor.~~ Nakon provedenog postupka obavljenog izbora u znanstveno zvanje za tog svih pristupnika, visoko učilište koje provodi postupak izbora u znanstveno – nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto koji za to ispunjavaju uvjete sveučilište, sukladno statutu, nakon razmatranja uvjeta Rektorskog zbora iz članka 93. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 60 dana u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izabire tog pristupnika u znanstveno-nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto, koji u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku od 15 dana od dana njegova dovršetka.

~~(64)~~ Na znanstveno-nastavno radno mjesto docenta može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje docenta.

~~(75)~~ Na znanstveno-nastavno radno mjesto izvanrednog profesora može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora i koji je bio je najmanje pet godina ~~u~~ znanstveno-nastavnom ~~zvanju radnom mjestu~~ docenta ili znanstvenom radnom ~~mjestu~~ znanstvenog suradnika.

~~(86)~~ Na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora i koji je bio je najmanje pet godina ~~u~~ znanstveno-nastavnom ~~zvanju radnom mjestu~~ izvanrednog profesora ili znanstvenom radnom mjestu višeg znanstvenog suradnika.

~~(97)~~ Na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju i koji je bio je najmanje pet godina ~~u~~ znanstveno-nastavnom ~~zvanju radnom mjestu~~ redovitog profesora ili znanstvenom radnom mjestu znanstvenog savjetnika.

~~(108)~~ Ako se ~~jasno~~ utvrdi da ~~pristupnik~~~~zaposlenik~~ ispunjava kriterije za izbor na više znanstveno-nastavno radno mjesto u odnosu na ono na koje se bira, ~~posebnom odlukom stručnog vijeća visokog učilišta i uz suglasnost zaposlenika,~~ natječaj za izbor iz stavka ~~75.~~ i ~~86.~~ ovoga članka može biti raspisan i ranije od rokova propisanih tim stavicama, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegovog prethodnog izbora na radno mjesto s nižim ~~znanstveno – nastavnim~~ zvanjem.

(11) Kako bi se natječaj iz stavka 10. ovog članka mogao raspisati, potrebno je da stručno vijeće odlukom prethodno utvrdi da pristupnik ispunjava kriterije za izbor na više znanstveno-nastavno radno mjesto od onoga u koje bi se birao te je potrebno da je pristupnik izabran u znanstveno zvanje koje je propisano za znanstveno-nastavno radno više od onoga u koje bi se birao. Za tog pristupnika kriteriji za izbor u natječajnom se postupku ponovno ne provjeravaju.

(12) Zaposlenik izabran na znanstveno-nastavno radno mjesto ima pravo na dva reizbora na isto znanstveno-nastavno radno mjesto.

(13) Javni natječaj za izbor se raspisuje, odnosno postupak reizbora se pokreće najkasnije tri mjeseca prije isteka roka od pet godina od dana izbora odnosno reizbora na trenutno znanstveno-nastavno radno mjesto.

Commented [AP19]: Neusklađenost kriterija radnog mjesta i zvanja

(14) Uz uvjete za izbor na radno mjesto koji su propisani ovim Zakonom sveučilište i sastavnica sveučilišta može svojim statutom ili drugim općim aktom utvrditi i dodatne uvjete.

(159) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na nastavnike izabrane u umjetničko-nastavna zvanja i umjetničko-nastavna radna mjesta.

(16) Odredbe ovog članka primjenjuju se i u postupcima izbora u naslovna znanstveno-nastavna zvanja.

KOMENTAR:

Člankom 18. Izmjena i dopuna uređuju se odredbe članka 95. ZZDVO-a kojima je propisan postupak izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja te odgovarajuća radna mjesta.

Određuje se da se postupak izbora u znanstveno–nastavna i umjetničko–nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta provodi između ostalog i na temelju općeg akta kojim su utvrđeni kriteriji za izbor najboljeg kandidata. Navedeno znači da se po stupanju na snagu ovih izmjena i dopuna Zakona novi postupci izbora u zvanja i na radna mjesta neće moći pokretati sve dok visoka učilišta ne donesu odgovarajući akt kojim će definirati kriterije za izbor najboljeg kandidata.

Izbor se obavlja na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u „Narodnim novinama“ i na službenim internetskim stranicama znanstvene organizacije te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Dakle, javni natječaj više ne mora biti objavljivan u dnevnom tisku. Propisano je da natječaj za izbor u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta **može** biti otvoren najmanje 30, a najviše 60 dana. Natječaj za stručna radna mjesta mora biti otvoren najmanje 8, a najviše 30 dana. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku od 15 dana od dana njegova dovršetka.

Predlaganjem odredbi o javnom natječaju, napravljeno je poboljšanje u smislu da više neće postojati obveza raspisivanja javnog natječaja u dnevnom tisku koja je do sada nepotrebno postojala, a ustanovama je bila značajan financijski teret. Korisno je napravljena i razlika između znanstveno – nastavnih odnosno umjetničko – nastavnih i suradničkih radnih mjesta na jednoj strani te stručnih radnih mjesta na drugoj, te je za stručna radna mjesta predviđen kraći rok od najmanje 8 dana na koji natječaj za ta radna mjesta moraju biti raspisani. Međutim, rok kod raspisivanja natječaja za znanstveno – nastavna i umjetničko – nastavna zvanja i radna mjesta (vjerojatno omaškom) određen je na nejasan način. Propisano je da natječaj **može (a ne mora!)** biti otvoren najmanje 30 dana, a najviše 60 dana slijedom čega ostaje nejasno koji je najkraći rok u kojem natječaj mora biti otvoren.

Novost je da se kada je raspisan natječaj za izbor u znanstveno/umjetničko - nastavno zvanje i radno mjesto, u okviru istog postupka može obaviti i izbor u znanstveno zvanje, ali samo za pristupnika koji je prema općem aktu visokog učilišta najbolji kandidat, a nema obavljen taj izbor. Do sada se izbor u znanstvena zvanja provodio za sve pristupnike koji imaju uvjete za njegovo stjecanje, ali nisu proveli izbor. Nakon provedenog postupka izbora u znanstveno zvanje, visoko učilište u roku od 60 dana u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izabire pristupnika koji je ranije utvrđen najboljim kandidatom.

Dakle, izbor u znanstvena zvanja u okviru otvorenog natječajnog postupka za radna mjesta ubuduće se neće provoditi za sve kandidate na natječaju nego samo za najboljeg kandidata, a na natječaju se ne izabire, kao do sada, pristupnik koji najbolje udovoljava uvjetima natječaja nego najbolji kandidat prema općem aktu sveučilišta odnosno sastavnice koja zapošljava. Navedeno uređenje pretpostavlja da će sve ustanove u sustavu vrlo brzo nakon stupanja na snagu izmjena i dopuna morati donijeti ovakve opće akte, budući bez njih uopće neće moći provoditi nove izbore na radna mjesta. Ti akti će propisivati kriterije izbora između više pristupnika koji udovoljavaju uvjetima natječaja. Dakle, ovo

rješenje pretpostavlja da će se temeljem raspisanog natječaja i općim aktom propisanih uvjeta visokog učilišta, bez potrebe provođenja bilo kakvih drugih postupaka moći odrediti tko je najbolji kandidat na natječaju. Upravo taj kandidat, ako nema obavljen izbor u znanstveno zvanje, jedini ima pravo da se u okviru javnog natječaja za njega provede i izbor u zvanje koji mu nedostaje, a pretpostavka je njegovog izbora u znanstveno - nastavno zvanje i na radno mjesto na javnom natječaju. Sasvim je nejasno čemu služi daljnji rok od 60 dana u kojem visoko učilište izabire najboljeg kandidata u zvanje i na radno mjesto, s obzirom da je rezultat natječaja poznat već na samom njegovom početku. Taj dodatni rok od 60 dana se čini nepotreban, a ako je potreban onda je preduž.

Iako se može razmišljati o tome da bi i ovo moglo biti buduće rješenje provedbe natječaja za zapošljavanje na visokim učilištima, postavlja se pitanje o njihovoj uklopljenosti u postojeći sustav i s tim u vezi daljnjoj ulozi i smislu imenovanja stručnih povjerenstava, čija je zadaća utvrditi upravo koji pristupnik u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja. Naime, ta povjerenstva i dalje ostaju, međutim postavlja se pitanja koja je njihova uloga u natječajnim postupcima budući se najbolji kandidat selekcionira već na samom početku natječaja sukladno općem aktu visokog učilišta. Niz je i drugih otvorenih pitanja: što ako se ne može odrediti tko je najbolji kandidat ili o tome postoji dvojba, što ako najbolji kandidat u nastavku postupka primjerice ne bude izabran u znanstveno zvanje koje mu nedostaje za izbor? Nadalje, postavlja se načelno pitanje kako osoba bez odgovarajućeg znanstvenog zvanja formalno i može biti najboljim kandidatom ako u natječaju već sudjeluju osobe koje imaju izbor u odgovarajuće zvanje koje jednom kandidatu nedostaje? Naposljetku, kako neka osoba može biti najbolji kandidat ako uopće ne udovoljava temeljnom zakonskom uvjetu izbora na radno mjesto, a to je izbor u odgovarajuće znanstveno zvanje? Postoje pitanja i s aspekta mogućnosti žalbe pristupnika koji nisu odabrani kao najbolji kandidati, a kojima se ovom izmjenom zapravo uskraćuje mogućnost sudjelovanja u cijelom postupku javnog natječaja do njegova okončanja odnosno ti pristupnici su iz natječaja eliminirani de facto onda kada je odabran najbolji kandidat.

Izmjene postojećeg sustava raspisivanja javnih natječaja i izbora na radna mjesta sasvim sigurno su moguća pa i potrebna, međutim tada treba predvidjeti cjelovito rješenje uključujući i postupak samog izbora, jer nam se čini da će ovakva parcijalna rješenja u sustav uvesti samo dodatni nered i još veću pravnu nesigurnost.

Stavkom 13. ovog članka predviđeno je da se javni natječaj za izbor raspisuje, odnosno da se postupak reizbora pokreće najkasnije tri mjeseca prije isteka roka od pet godina od dana izbora odnosno reizbora na trenutno znanstveno-nastavno radno mjesto. Treba napomenuti da se nigdje u zakonu ne definira što se smatra danom izbora odnosno reizbora.

Novi članci

Mirovanje prava i obveza

Članak 95.a.

Za vrijeme dugotrajne bolesti ili porodiljnog dopusta, rokovi za izbor odnosno reizbor na znanstvena radna mjesta i znanstveno-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta ne teku. Rokovi za izbor odnosno reizbor miruju i u slučajevima iz članka 103. stavka 5. ovog Zakona, ako to osoba zatraži.

KOMENTAR

Predložene izmjene i dopune Zakona neadekvatno i nedovoljno široko definiraju razloge mirovanja rokova za izbor odnosno reizbor na radna mjesta. Naime, definirani razlozi se ne odnose na sva radna mjesta koja su podložna izboru odnosno reizboru, nego samo na znanstvena i znanstveno-nastavna

Commented [AP20]: Članak 19.

Iza članka 95. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 95.a i 95.b koji glase:

Mirovanje prava i obveza

Članak 95.a.

Za vrijeme dugotrajne bolesti ili porodiljnog dopusta, rokovi za izbor odnosno reizbor na znanstvena radna mjesta i znanstveno-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta ne teku. Rokovi za izbor odnosno reizbor miruju i u slučajevima iz članka 103. stavka 5. ovog Zakona, ako to osoba zatraži.

Pravna zaštita

Članak 95.b

„(1) Protiv odluke sveučilišta ili sastavnice sveučilišta o izboru pristupnika u znanstveno-nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto, kao i protiv odluke iz članka 102. stavka 4. ovog Zakona može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(2) U upravnom sporu ne može se donijeti odluka o izboru pristupnika u znanstveno-nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto nego samo poništiti nezakonita odluka i odrediti ponovno provođenje postupka.

(3) Tužba u upravnom sporu ne može imati odgovodni učinak, a poništavanje odluke znanstvene organizacije o izboru na znanstveno radno mjesto predstavlja osobito važnu činjenicu radi koje će se izvanredno otkazati ugovor o radu zaključen na temelju poništene odluke.“

radna mjesta. Dakle, izostavljena su umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta u odnosu na koje Izmjene i dopune također definiraju obvezu izbora odnosno reizbora.

Razlozi za mirovanje sadržajno obuhvaćaju samo dva slučaja: dugotrajnu bolest i porodični dopust. Istovremeno, ta dva pojma nisu precizirana, pa je nejasno što se smatra dugotrajnom bolešću, kako se ona dokumentira i slična pitanja koja su već odavno poznata i riješena u praksi i koje je bilo potrebno unijeti u zakon. Tako se u praksi dužom bolešću smatra ona radi koje je zaposlenik proveo neprekidno više od 3 mjeseca na bolovanju, i to od prvog dana bolovanja.

Nadalje, nejasno je i što se smatra porodičnim dopustom, budući da posebni zakon koji regulira pitanje prava roditelja u vezi majčinstva i njege djeteta ne poznaje taj pojam već rabi pojmove roditeljskog dopusta. Mišljenja smo da bi među razlozima koji produljuju rok za reizbor svakako morali biti navedeni i svi slučajevi kad je zaposlenik opravdano odsutan s posla uslijed korištenja nekih dugih prava (dopust do treće godine života djeteta, neplaćeni dopust), zatim služenje vojnog roka i drugi opravdani razlozi za produljenje roka za izbor, odnosno reizbor.

Precizno definiranje uvjeta pod kojim se dopušta produljenje roka osobito je važno u okolnostima u kojima izmjenama i dopunama izbor i reizbor postaje obveza, a reizbor u oba postupka se drastično sankcionira (ne ostavlja se dodatni rok, a ugovor o radu zaposlenika prestaje na temelju samog zakona).

Izmjene i dopune Zakona predviđaju mogućnost da rokovi za izbor ili reizbor na osobni zahtjev miruju za sve koje su na nekoj javnoj dužnosti ili nekom drugom radnom mjestu na kojeg su imenovani ili izabrani, sve dok ta dužnost traje. Ovakvu zakonsku odredbu smatramo neadekvatnom, budući da ista pretpostavlja da sve osobe imenovane ili izabrane na neku dužnost, odnosno radno mjesto i dalje, unatoč tome što su na nekoj drugoj dužnosti ili radnom mjestu, i dalje imaju obvezu biti izabirane na više radno mjesto ili reizabirane na isto radno mjesto, a obveze se oslobađaju samo ako to zatraže.

Predloženo uređenje dovoljno ne uvažava radno pravni status osoba izabranih ili imenovanih na neku dužnost ili radno mjesto. Kada osoba zbog prihvaćanja neke dužnosti (drugog radnog mjesta) više nije u mogućnosti izvršavati poslove radnog mjesta s kojeg uslijed toga odlazi, logično je odrediti da njegova prava i obveze u vezi radnog mjesta s kojeg odlazi miruju, a da se osobe po isteku dužnosti imaju pravo vratiti na radna mjesta s kojih su otišli na dužnost. Međutim, takvo uređenje u pravilu isključuje mogućnost da se u tom razdoblju za osobu na dužnosti ili nekom drugom radnom mjestu provode bilo kakvi postupci izbora ili reizbora, jer sva njegova prava i obveze iz ugovora o radu u vezi radnog mjesta s kojeg privremeno odlazi, miruju.

Pravna zaštita

Članak 95.b

(1) Protiv odluke sveučilišta ili sastavnice sveučilišta o izboru pristupnika u znanstveno-nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto, kao i protiv odluke iz članka 102. stavka 4. ovog Zakona može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(2) U upravnom sporu ne može se donijeti odluka o izboru pristupnika u znanstveno-nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto nego samo poništiti nezakonita odluka i odrediti ponovno provođenje postupka.

(3) Tužba u upravnom sporu ne može imati odgodni učinak, a poništavanje odluke znanstvene organizacije o izboru na znanstveno radno mjesto predstavlja osobito važnu činjenicu radi koje će se izvanredno otkazati ugovor o radu zaključen na temelju poništene odluke.

KOMENTAR

Predlaže se u ZZDVO unijeti odredbe kojima bi se pristupnicima na natječaju koje provode visoka učilišta, a koji nisu izabrani omogućila pravna zaštita pa se određuje da se protiv odluke sveučilišta ili sastavnice sveučilišta o izboru pristupnika u znanstveno-nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto, kao i protiv odluke iz članka 102. stavka 4. ovog Zakona (prestanak ugovora o radu radi ne izbora na više radno mjesto odnosno ne prihvaćanja pozitivnog izvješće stručnog povjerenstva ili prihvaćanja negativnog izvješće o radu) može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, da se u upravnom sporu ne može donijeti odluka o izboru pristupnika na znanstveno radno mjesto nego samo poništiti nezakonita odluka i odrediti ponovno provođenje postupka te da tužba u upravnom sporu ne može imati odgovodni učinak, a poništavanje odluke znanstvene organizacije o izboru na znanstveno radno mjesto predstavlja osobito važnu činjenicu radi koje će se izvanredno otkazati ugovor o radu zaključen na temelju poništene odluke.

Pravna zaštita se ne predviđa protiv odluka o izboru pristupnika u umjetničko – nastavna zvanja kao niti druga zvanja i radna mjesta u odnosu na koje Zakon predviđa obvezu izbora odnosno reizbora i zasnivanje radnog odnosa temeljem javnog natječaja.

Cjelokupno rješenje koje ide u smjeru osiguravanja da se protiv odluke poslodavca o izboru u znanstveno – nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto po raspisanom javnom natječaju može pokrenuti i voditi upravni spor, bespredmetno je kad nije zadovoljena temeljna premisa, a to je zakonsko određenje da je odluka donesena u postupku raspisivanja javnog natječaja upravni akt koji se mora dostaviti svim pristupnicima na natječaju.

Nadalje, dok je razumno razmišljati da se osobama koje nisu zaposlenici ustanove, a pristupaju natječaju osigura pravna zaštita kroz institut upravnog spora, takva pravna zaštita nije prikladna za zaposlenike ustanove kojima prestaje ugovor o radu radi neizbora u više zvanje ili ne usvajanja pozitivnog izvješća u postupku reizbora, a kojima bi pravna zaštita trebala biti osigurana unutar radnog, a ne upravnog postupka. Za zaposlenike ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja nije potrebno propisivati nikakvu posebnu pravnu zaštitu kada je u pitanju prestanak radnog odnosa povezan s neispunjenjem uvjeta za izbor/reizbor, nego je potrebno propisati samo to da njihov ugovor o radu uslijed neispunjavanja uvjeta za napredovanje ili reizbor prestaje redovitim otkazom, a u kojem slučaju se pravna zaštita osigurava unutar redovitog sudskog postupka preispitivanja zakonitosti otkaza sukladno Zakonu o radu.

Skrećemo pozornost da je odredba članka 95. stavka 3. u kontekstu pravne zaštite na visokim učilištima posve promašena (ponovno vrlo vjerojatno omaškom). Naime spomenuti stavak govori o „poništanju odluke znanstvene organizacije o izboru na znanstveno radno mjesto“, a treba stajati poništavanje odluke visokog učilišta o izboru u znanstveno – nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto. Iako joj je namjera sasvim drugačija, ova odredba će u sustav unijeti još više nereda i pravne nesigurnosti. Naime, puno je korisnije unaprijed predvidjeti mehanizme kontrole postupka javnog natječaja i odrediti primjerice u kojim slučajevima se javni natječaj mora poništiti i ponoviti, nego određivati da će posljedica poništenja javnog natječaja biti i prestanak ugovora o radu osobi zaposlenoj na temelju poništene odluke, osobito vodeći računa o duljini trajanja upravnih sporova u RH i naravi radnog odnosa.

Suradnička zvanja i odgovarajuća radna mjesta na sveučilištu

Članak 97.

(1) Suradnička zvanja i odgovarajuća radna mjesta na sveučilištu su asistent i poslijedoktorand. Asistent i poslijedoktorand biraju se iz reda najuspješnijih studenata.

(2) Sveučilište odnosno sastavnica sveučilišta dužni su donijeti opći akt kojim će propisati kriterije prema kojima se između najuspješnijih studenata biraju asistenti i poslijedoktorandi, a osobito uzimajući u obzir:

- _____ za asistenta: prosjek ocjena, duljina studija, ostvareni posebni uspjesi na studiju (dekanova nagrada, rektorova nagrada i sl.), objavljeni znanstveni i stručni radovi;

- _____ za poslijedoktoranda: prosjek ocjena na poslijediplomskom studiju, duljina studija, broj objavljenih znanstvenih i stručnih radova, sudjelovanje na znanstvenim projektima.

~~(3)~~ Asistenti i poslijedoktorandi pomažu u provođenju dijela nastavnog procesa, provjeri znanja, znanstvenoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti sveučilišta odnosno sastavnice u skladu s njegovom općim aktom.

~~(4)~~ Osobu koja je završila diplomski sveučilišni studij, sveučilište odnosno sastavnica može izabrati u zvanje asistenta te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od šest godina na suradničkom radnom mjestu asistenta. Asistent je dužan upisati i redovito pohađati poslijediplomski sveučilišni studij, osim za asistente u umjetničkom području.

~~(5)~~ Suradnici na sveučilištu biraju se sukladno statutu sveučilišta, odnosno sastavnice te općem aktu iz stavka 2. ovog članka pod uvjetima predviđenim člankom 43. ovoga Zakona.

(6) Iznimno od uvjeta predviđenih člankom 43. stavkom 3. ovog Zakona, na radno mjesto poslijedoktoranda u umjetničkom području, temeljem javnog natječaja, može biti izabran pristupnik koji nije završio sveučilišni (doktorski) studij, pod uvjetom da stručno povjerenstvo, sastavljeno sukladno članku 35. stavku 2. ovog Zakona, prethodno pozitivno ocijeni umjetničku izvrsnost pristupnika.

KOMENTAR:

Člankom 20. predloženih izmjena i dopuna mijenja se članak 97. ZZDVO-a na način da se za visoka učilišta uvodi obveza donošenja općih akata kojima će propisati kriterije prema kojima se između najuspješnijih studenata biraju asistenti i poslijedoktorandi. Primjećujemo da takva obveza ujedno nije propisana za znanstvene organizacije.

Nadalje izmjene i dopune definiraju određene kriterije za odabir asistenata i poslijedoktoranada od kojih ustanove pri donošenju svojih općih akata ne bi smjele odstupati. Potrebno je skrenuti pozornost da je kriterij duljine studija diskriminatoran u odnosu na pojedine kategorije osoba, primjerice osobe koje su tijekom studija koristile prava iz Zakona o roditeljskim potporama ili osobe koje su tijekom studija bolovale od težih bolesti, bili na izvršenju vojnog roka i sl. Dakle, navedeni kriterij je potrebno korigirati ili izostaviti jer nije u korelaciji s uspješnošću studiranja, a navedene kategorije osoba stavlja u nepovoljniji položaj.

Commented [AP21]: Članak 20.

U članku 97. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:
„Sveučilište odnosno sastavnica sveučilišta dužni su donijeti opći akt kojim će propisati kriterije prema kojima se između najuspješnijih studenata biraju asistenti i poslijedoktorandi, a osobito uzimajući u obzir:

- za asistenta: prosjek ocjena, duljina studija, ostvareni posebni uspjesi na studiju (dekanova nagrada, rektorova nagrada i sl.), objavljeni znanstveni i stručni radovi;
- za poslijedoktoranda: prosjek ocjena na poslijediplomskom studiju, duljina studija, broj objavljenih znanstvenih i stručnih radova, sudjelovanje na znanstvenim projektima.

Stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 3., 4. i 5.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5., između riječi „sastavnice“ i „pod“ dodaju se riječi „te općem aktu iz stavka 2. ovog članka“.

Dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„(6) Iznimno od uvjeta predviđenih člankom 43. stavkom 3. ovog Zakona, na radno mjesto poslijedoktoranda u umjetničkom području, temeljem javnog natječaja, može biti izabran pristupnik koji nije završio sveučilišni (doktorski) studij, pod uvjetom da stručno povjerenstvo, sastavljeno sukladno članku 35. stavku 2. ovog Zakona, prethodno pozitivno ocijeni umjetničku izvrsnost pristupnika.“

Nastavna i stručna zvanja na sveučilištu, veleučilištu i visokoj školi te odgovarajuća radna mjesta

Članak 98.

(1) Na veleučilištu i visokoj školi nastavnici se biraju u nastavna zvanja i na radna mjesta koja odgovaraju tim zvanjima. Iznimno, u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka, osobe se biraju u nastavna zvanja i na sveučilištu. Na veleučilištu i visokoj školi nema radnih mjesta koja odgovaraju znanstveno-nastavnim zvanjima, ali nastavu u svom zvanju mogu izvoditi nastavnici izabrani u znanstveno nastavna ili naslovna zvanja na sveučilištu.

(2) Na sveučilištu, fakultetu i umjetničkoj akademiji izbor u nastavna zvanja obavlja se prema njihovom statutu u slučaju ako izvode stručni studij za potrebe toga studija, kao i ako je riječ o predmetu koji ne zahtijeva znanstveni pristup, ili na umjetničkoj akademiji za potrebe korepeticije i druge suradnje u obrazovnom procesu. Isključivo za potrebe sveučilišnog studija jezika i književnosti nastavnici se biraju u nastavna zvanja lektora i višeg lektora.

(3) U nastavno zvanje predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, najmanje tri godine ~~iskustva u području u koje se bira radnog iskustva u struci~~, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima, ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto, te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(4) U nastavno zvanje višeg predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij ili stručni i specijalistički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina rada u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(5) U zvanje profesora visoke škole i na odgovarajuće radno mjesto na veleučilištu ili visokoj školi može biti izabrana osoba s doktoratom, ispunjenim nužnim uvjetima koje propisuje Vijeće veleučilišta i visokih škola, izvedenim značajnijim projektima, objavljenim radovima koji su znatno unaprijedili struku ili novim radovima nakon izbora na radno mjesto višeg predavača, najmanje osam godina ~~iskustva u području u koje se bira radnog iskustva u struci~~, pozitivno ocijenjenim nastupnim predavanjem pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto te ispunjenim uvjetima propisanim od veleučilišta ili visoke škole.

(6) U zvanje lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje tri godine ~~iskustva u području u koje se bira radnog iskustva u struci~~, kod prvog izbora na nastavno radno mjesto, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(7) U zvanje višeg lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina ~~iskustva u području u koje se bira radnog iskustva u struci~~, kod prvog izbora na nastavno radno mjesto pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

Commented [AP22]: Članak 21.

U članku 98. riječi „radnog iskustva u struci“ brišu se u cijelom članku i zamjenjuju riječima „iskustva u području u koje se bira“.

(8) U zvanje umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje pet godina iskustva u području u koje se bira radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(9) U zvanje višega umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje deset godina iskustva u području u koje se bira radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(10) U zvanje umjetničkog savjetnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen umjetnički diplomski sveučilišni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuje Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje 20 godina iskustva u području u koje se bira radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

KOMENTAR

Člankom 21. Izmjena i dopuna predlaže se u cijelom članku 98. ZZDVO-a riječi „radnog iskustva u struci“ zamijeniti riječima „iskustva u području u koje se bira“. Predloženu zamjenu termina smatramo neadekvatnom, obzirom je termin „iskustva u području u koje se bira“ suviše neodređen. Naime, potpuno je nejasno o kakvom se iskustvu i kojem području radi (znanstvenom, stručnom) pa bi se pod navedeni pojam moglo podvući i sasvim neodgovarajuće iskustvo u nerelevantnom području.

Potrebno je skrenuti pozornost da osobe na nastavnim i stručnim radnim mjestima u pravilu predaju stručne predmete koji ne zahtijevaju znanstveni pristup, nego povezanost i upoznatost nastavnika upravo sa strukom zbog čega dosadašnju formulaciju uvjeta smatramo prikladnijom.

Članak 98. stavak 4. sadrži termin „rada u struci“ koji izmjenama i dopunama nije obuhvaćen i zamijenjen, a čini se da je trebao biti.

Postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te na odgovarajuća radna mjesta na visokim učilištima

Članak 101.

(1) Postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te odgovarajuća radna mjesta provodi visoko učilište sukladno statutu, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama« i na dnevnom listu, na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj za nastavna radna mjesta mora biti otvoren najmanje 30 dana, a najviše 60 dana. Natječaj za stručna radna mjesta mora biti otvoren najmanje 8 dana, a najviše 30 dana. Natječaj mora biti otvoren najmanje 30 dana.

(2) Natječaj koji se raspisuje za izbor u isto ili više nastavno, odnosno stručno zvanje i radno mjesto zbog isteka roka na koji je zaposlenik izabran u prethodnom natječaju raspisuje se najkasnije tri mjeseca prije isteka roka. Posebnom odlukom stručnog vijeća visokog učilišta, i uz suglasnost zaposlenika, natječaj može biti raspisan i ranije od godine dana prije isteka roka na koji je zaposlenik izabran, ali ne prije nego što isteknu tri godine od prethodnog izbora. Natječaj za ponovni izbor u zvanje i odgovarajuće radno mjesto profesora visoke škole (trajno zvanje) raspisuje se najranije šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od prvog izbora.

Commented [AP23]: Članak 22.

U članku 101. stavak 1. mijenja se i glasi:
„Postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te odgovarajuća radna mjesta provodi visoko učilište sukladno statutu, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama« i na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj za nastavna radna mjesta mora biti otvoren najmanje 30 dana, a najviše 60 dana. Natječaj za stručna radna mjesta mora biti otvoren najmanje 8 dana, a najviše 30 dana.“

(3) Stručno vijeće visokog učilišta najkasnije 90 dana od zaključenja natječaja izabire u nastavno ili stručno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto onog pristupnika koji u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja i uvjetima Rektorskog zbora i uvjetima iz članka 98. ovoga Zakona. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku 15 dana od dana njegovog dovršetka.

(4) Ako je u natjecajnom postupku izabrana druga osoba, zaposleniku koji je do tada radio na tom radnom mjestu ponudit će se drugo radno mjesto, ili će mu se u nedostatku istoga otkazati ugovor o radu.

(5) Ako na natječaj iz stavka 1. ovoga članka zaposlenik ne podnese prijavu ili ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta za ponovni izbor, pokrenut će se postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu, bez obveze ponude drugoga radnog mjesta.

KOMENTAR

Na provedbu postupka izbora u nastavna i stručna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta nisu dosljedno provedene izmjene predložene za izbor na znanstvena i znanstveno – nastavna radna mjesta – nema odredbi o izboru najboljeg kandidata, potrebi donošenja akta koji definira kriterije izbora najboljeg kandidata, odredaba o pravnoj zaštiti i dr.

Ugovor o radu za znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta

Članak 102.

(1) S osobama izabranim na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta sklapa se ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s obavezom provođenja ~~reizbora ili~~ izbora na više radno mjesto i mogućnošću dva reizbora.

(2) Reizbor osobe na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i stručnim radnim mjestima, osim redovitih profesora u trajnom zvanju, vrši se na način da stručno povjerenstvo visokog učilišta podnosi stručnom vijeću visokog učilišta u kojem je pristupnik zaposlen izvješće o radu zaposlenika pet godina nakon izbora odnosno reizbora na znanstveno-nastavno radno mjesto svakih pet godina – sukladno općim aktima visokog učilišta. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem zvanju i odgovarajućem radnom mjestu s obzirom na ono za koje se traži reizbor pri čemu dva člana stručnog povjerenstva moraju biti iz znanstvenog polja u kojem se traži reizbor. Ako se stručno povjerenstvo ne može sastaviti od znanstvenika u polju u kojem se traži reizbor, onda članovi stručnog povjerenstva mogu biti iz srodnih polja odnosno odgovarajućeg područja znanosti“. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik visokog učilišta u kojem je zaposlen pristupnik.

(3) Oblik izvješća te minimalne uvjete radnih obveza o kojima se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka za znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, nastavno i stručno radno mjesto propisuje Nacionalno vijeće. Visoko učilište općim aktom propisuje postupak odlučivanja o prihvaćanju izvješća, a može propisati i dodatne uvjete o kojima se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako zaposlenik izabran na znanstveno-nastavno radno mjesto ne bude izabran na više znanstveno-nastavno radno mjesto istekom pet godina od drugog reizbora na isto znanstveno-nastavno radno mjesto, prestaje mu ugovor o radu. Ugovor o radu prestaje i ako u postupku reizbora stručno vijeće visokog učilišta ne prihvati pozitivno izvješće stručnog povjerenstva ili prihvati negativno izvješće o radu. Ako stručno vijeće visokog učilišta ne prihvati izvješće o radu, odnosno prihvati negativno izvješće o radu, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, nakon dvije godine od dana donošenja navedene odluke, ponavlja se postupak reizbora u skladu sa stavcima 2. i 3. ovoga članka.

Commented [AP24]: Članak 23.

U članku 102. stavak 1. mijenja se i glasi:
„S osobama izabranim na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta sklapa se ugovor o radu na neodređeno vrijeme s obavezom provođenja izbora na više radno mjesto i mogućnošću dva reizbora.

U stavku 2. riječi „svakih pet godina“ brišu se i dodaju umjesto njih riječi „pet godina nakon izbora odnosno reizbora na znanstveno-nastavno radno mjesto“ te se nakon riječi „traži reizbor“ dodaju riječi „pri čemu dva člana stručnog povjerenstva moraju biti iz znanstvenog polja u kojem se traži reizbor. Ako se stručno povjerenstvo ne može sastaviti od znanstvenika u polju u kojem se traži reizbor, onda članovi stručnog povjerenstva mogu biti iz srodnih polja odnosno odgovarajućeg područja znanosti.“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„Ako zaposlenik izabran na znanstveno-nastavno radno mjesto ne bude izabran na više znanstveno-nastavno radno mjesto istekom pet godina od drugog reizbora na isto znanstveno-nastavno radno mjesto, prestaje mu ugovor o radu. Ugovor o radu prestaje i ako u postupku reizbora stručno vijeće visokog učilišta ne prihvati pozitivno izvješće stručnog povjerenstva ili prihvati negativno izvješće o radu.“

Stavak 5. briše se.

Dosadašnji stavak 8., koji postaje stavak 7., mijenja se i glasi:

„(7) Iznimno, kada postoji potreba za nastavkom rada, zaposlenik na najvišem znanstveno-nastavnom radnom mjestu redovitog profesora u trajnom zvanju odnosno nastavnom radnom mjestu profesora visoke škole u trajnom zvanju može sa sveučilištem, sastavnicom, veleučilištem ili visokom školom zaključiti ugovor o radu do kraja akademske godine u kojoj navršava 70 godina života. Sveučilište, sastavnica, veleučilište ili visoka škola mogu svojim općim aktom propisati kriterije izvrsnosti i postupak za njihovo utvrđivanje za produženje ugovora o radu.

Stavak 9. briše se.

Dosadašnji stavak 10., koji postaje stavak 8., mijenja se i glasi:

„Kada su sredstva za plaću zaposlenika iz stavka 7. ovoga članka osigurana iz namjenskih sredstava znanstvenih ili stručnih projekata ili iz vlastitih sredstava, visoko učilište može zaposleniku koji je na najvišem znanstveno-nastavnom radnom mjestu redovitog profesora u trajnom zvanju odnosno nastavnom radnom mjestu profesora visoke škole u trajnom zvanju produljiti radni odnos i izvan ograničenja iz stavka 7. ovoga članka. Pri tome će se posebno cijeniti njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika.

Dosadašnji stavak 11., koji postaje stavak 9., mijenja se i glasi:

„Nastavnik stariji od 65 godina kojem je prestao ugovor o radu radi odlaska u mirovinu, kao i nastavnik iz stavka 7. ovoga članka kada mu prestane ugovor o radu radi odlaska u mirovinu, mogu se na određeno vrijeme zaposliti na drugom visokom učilištu pod uvjetima i postupku iz stavka 8. ovoga članka, ako se na raspisani natječaj na tom visokom učilištu nije javio odgovarajući pristupnik. Takav nastavnik ne može biti jedini nositelj obveznih predmeta na tom visokom učilištu.“

Dodaje se novi stavak 10. i glasi:

„Iznimno od odredaba stavka 6. i 7., zaposlenicima izabranim na položaj dekana, prorektora i rektora produljuje se radni odnos do isteka mandata na koji su izabrani.

~~(5) Ako stručno vijeće visokog učilišta ne prihvati izvješće zaposlenika iz stavka 4. ovoga članka, čelnik visokog učilišta pokreće postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) u skladu s općim propisima o radu i općim aktom visokog učilišta.~~

~~(56) Obveza podnošenja izvješća iz ovog članka prestaje nakon što zaposlenik bude izabran na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju.~~

~~(67) Zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom i stručnom radnom mjestu na visokom učilištu istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu.~~

~~(78) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, kada na sveučilištu odnosno fakultetu postoji potreba za nastavkom rada zaposlenika na najvišem znanstveno-nastavnom i/ili umjetničko-nastavnom radnom mjestu redovitog profesora u trajnom zvanju, odnosno nastavnom radnom mjestu profesora visoke škole u trajnom zvanju može sa sveučilištem, sastavnicom, veleučilištem ili visokom školom kada na veleučilištu i visokoj školi postoji potreba za nastavkom rada zaposlenika na nastavnom radnom mjestu, sveučilište, fakultet, veleučilište, odnosno visoka škola može sa zaposlenikom koji udovoljava kriterijima izvrsnosti zaključiti ugovor o radu do kraja akademske godine u kojoj navršava 70 godina života, na određeno vrijeme od dvije godine s mogućnošću produljenja u dvogodišnjim mandatima. Kriterije izvrsnosti za odabir zaposlenika za zaključenje ugovora o radu nakon 65. godine donosi Nacionalno vijeće, a Sveučilište, sastavnica, veleučilište ili visoka škola mogu svojim općim aktom može propisati i dodatne kriterije izvrsnosti i postupak za njihovo utvrđivanje za produženje ugovora o radu.~~

NAPOMENA: odluka USRH; ukinut u odnosu na redovite profesore na visokim učilištima, profesore visokih škola te znanstvene savjetnike u znanstvenim organizacijama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju

~~(9) Na temelju izvješća stručnog povjerenstva ovlaštene znanstvene organizacije iz članka 34. ovoga Zakona, a koje se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju u odnosu na pristupnika, pri čemu barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik, odgovarajući matični odbor donosi odluku o ispunjenju kriterija znanstvene izvrsnosti iz stavka 8. ovoga članka. Za kandidata na znanstveno-nastavnom i/ili umjetničko-nastavnom radnom mjestu na sveučilištu, odnosno fakultetu, odnosno za kandidata na nastavnom radnom mjestu na veleučilištu i visokoj školi, stručno povjerenstvo sveučilišta, fakulteta, veleučilišta, odnosno visoke škole podnosi izvješće o ispunjenju kriterija nastavne izvrsnosti koje potvrđuje povjerenstvo koje imenuje Nacionalno vijeće.~~

NAPOMENA: odluka USRH; ukinut u odnosu na redovite profesore na visokim učilištima, profesore visokih škola te znanstvene savjetnike u znanstvenim organizacijama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju

~~(810) Kada su sredstva za plaću zaposlenika iz stavka 78. ovoga članka osigurana iz namjenskih sredstava znanstvenih ili stručnih projekata ili iz vlastitih sredstava, visoko učilište može zaposleniku koji je na najvišem znanstveno – nastavnom radnom mjestu redovitog profesora u trajnom zvanju odnosno nastavnom radnom mjestu profesora visoke škole u trajnom zvanju produljiti radni odnos i izvan ograničenja iz stavka 78. ovoga članka. Pri tome će se posebno cijeliti njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika.~~

NAPOMENA: odluka USRH; ukinut u odnosu na redovite profesore na visokim učilištima, profesore visokih škola te znanstvene savjetnike u znanstvenim organizacijama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju

~~(914)~~ Nastavnik stariji od 65 godina kojem je prestao ugovor o radu radi odlaska u mirovinu, kao i nastavnik iz stavka 7. ovog članka kada mu prestane ugovor o radu radi odlaska u mirovinu, mogu se na određeno vrijeme zaposliti na drugom visokom učilištu pod uvjetima i postupku iz stavaka ~~8., 9. ili 10.~~ ovog članka, ako se na raspisani natječaj na tom visokom učilištu nije javio odgovarajući pristupnik.

NAPOMENA: odluka USRH; ukinut u odnosu na redovite profesore na visokim učilištima, profesore visokih škola te znanstvene savjetnike u znanstvenim organizacijama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju

(10) Iznimno od odredaba stavka 6. i 7., zaposlenicima izabranim na položaj dekana, prorektora i rektora produljuje se radni odnos do isteka mandata na koji su izabrani.

KOMENTAR

Izmjenama i dopunama Zakona se predlaže da se s osobama izabranima na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta zaključuju ugovori o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja izbora na više radno mjesto i mogućnošću dva reizbora na isto radno mjesto. Ako zaposlenik na navedenim radnim mjestima ne bude izabran na više radno mjesto istekom pet godina od drugog reizbora na isto radno mjesto, prestaje mu ugovor o radu. Ugovor o radu prestaje i ako u postupku reizbora ne bude prihvaćeno pozitivno izvješće o radu zaposlenika odnosno ako se prihvati negativno izvješće o radu.

Izmjenama i dopunama ponovno se vraća obveza izbora u viša zvanja i na viša radna mjesta, koja je ukinuta u srpnju 2013. godine. Dakle, u razdoblju kraćem od 5 godina (jedno razdoblje izbora ili reizbora) uvodi se treći po redu model sukladno kojem zaposlenik može ili je dužan napredovati (do 2013. godine obvezan izbor, 2013. godine ukinut obvezatan izbor, 2017. godine ponovno se predlaže uvesti obvezan izbor uz mogućnost dva reizbora). Uslijed takvih čestih promjena stvorena je visoka razina pravne nesigurnosti kad je riječ o normama o kojima ovise radna mjesta zaposlenika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja.

Predloženi model podrazumijeva obvezu napredovanja zaposlenika na viša radna mjesta uz mogućnost reizbora na isto radno mjesto, najviše dva puta. Pri tom, izmjene i dopune Zakona propisuju da u slučaju neusvajanja pozitivnog izvješća, odnosno usvajanja negativnog izvješća o radu zaposlenika u postupku reizbora, odnosno u slučaju neizbora u više zvanje i na više radno mjesto nakon provedena dva reizbora, radni odnos zaposlenika prestaje na temelju samog zakona.

Predloženi način prestanka radnog odnosa (na temelju zakona) vrlo je nepovoljan za zaposlenika jer ugovor o radu zaposlenika u tom slučaju prestaje već na temelju samog zakona i bez otkaznog roka. Zaposlenicima se ovakvim rješenjem uskraćuje mogućnost redovite sudske kontrole zakonitosti prestanka radnog odnosa, a zaštitu će moći potražiti jedino kroz upravni spor na način da putem upravne tužbe osporavaju odluke o svom (ne)izboru u više zvanje i na više radno mjesto, odnosno odluke o usvajanju negativnih izvješća ili pak neusvajanju pozitivnih izvješća o radu. S obzirom na to da se radi o odlukama poslodavaca čiji je sadržaj utvrđenje je li zaposlenik u dovoljnoj mjeri ispunjavao obveze iz svog radnog odnosa, posve je neprimjereno umjesto radno-pravne zaštite zaposlenicima zakonom osiguravati upravno-pravnu zaštitu. Ovakvo rješenje je protivno i cilju i svrsi Zakona o upravnim sporovima, kojim se u principu osigurava zaštita prava i pravnih interesa pravnih i fizičkih

osoba u upravnim stvarima, odnosno u slučajevima kad ih javnopravno tijelo, izvršavajući neku svoju javnu ovlast, povrijedi svojim postupanjem ili propuštanjem. U provedbi izbora svojih zaposlenika u viša znanstveno-nastavna zvanja i na viša radna mjesta, a osobito u postupcima reizbora, javne znanstvene organizacije i visoka učilišta ne postupaju kao javnopravno tijelo, već isključivo kao poslodavac i nema razloga da se takve odluke ustanova kontroliraju u upravnom postupku.

Prema našem sudu, ispravno bi bilo propisati da je neispunjavanje uvjeta za izbor odnosno reizbor razlog koji dovodi do otkaza uvjetovanoga skrivljenim ponašanjem zaposlenika, te predvidjeti da se zaposleniku koji nije ispunio uvjete za izbor odnosno reizbor, ugovor o radu otkazuje po općoj proceduri propisanoj Zakonom o radu.

Predložena izmjena članka 102. stavka 1. osobito je problematična za zvanja i radna mjesta kod kojih nema treće stepenice napredovanja ni trajnog zvanja (npr. lektor, viši lektor). Naime, prema tome se tekstu može tumačiti da nakon što je osoba dvaput reizabrana, primjerice u višeg lektora, ista nema pravo biti reizabrana i treći put, što bi značilo da dobiva otkaz.

Nadalje, Izmjene i dopune zakona uvode promjene uvjeta za nastavak rada iza akademske godine u kojoj nastavnik napuni 65 godina života. Sukladno izmjenama i dopunama iza akademske godine u kojoj navršava 65 godina života moći će raditi samo zaposlenici izabrani u najviše znanstveno-nastavno odnosno nastavno zvanje i radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju odnosno profesora visoke škole u trajnom zvanju. Uvjet nastavka njihova rada više nije znanstvena izvrsnost nego samo od strane ustanove iskazana potreba za nastavkom rada. U skladu s tim iz nadležnosti Nacionalnog vijeća za znanost uklanja se ovlast donošenja jedinstvenih kriterija izvrsnosti za nastavak rada iza 65. godine života. Iznimno, ustanove mogu, ali ne moraju propisati određene uvjete. Ugovor o radu se sa zaposlenikom zaključuje do kraja akademske godine u kojoj zaposlenik navršava 70.-u godinu života.

Trenutno važeće zakonsko rješenje čini se kao posve adekvatno i racionalno za sustav i zaposlenike. Svaki znanstvenik može ostati na ustanovi koliko to želi, u po našoj ocjeni primjerenim dvogodišnjim mandatima: ako za njegovim radom postoji objektivna potreba i ako uz to zadovoljava kriterije izvrsnosti koji su na nacionalnoj razini jedinstveno definirani za sve. Svake dvije godine ponovno se procjenjuje potreba nastavka rada. Jedinstveni kriteriji i periodička provjera potrebe nastavka rada posve je logična i nužna obzirom da se plaća u razdoblju nastavka rada osigurava iz državnog proračuna. U ovom trenutku se radi o već uhodanom sustavu racionalnog odabira potrebnih i izvrsnih zaposlenika kojima se radi potrebe nastavka njihova rada omogućava rad iza 65. godine života.

Suprotno, predloženim izmjenama i dopunama Zakona rad poslije 65. godine života uređuje se kao povlastica zaposlenika u najvišem zvanjima i na najvišim radnim mjestima. Ako je jedini zakonski kriterij mogućnosti nastavka rada zaposlenika stvarna potreba ustanove za tim radom, onda nema argumenata koji bi opravdali činjenicu da se izmjenama i dopunama mogućnost nastavka rada osigurava samo zaposlenicima u najvišem znanstveno – nastavnom odnosno nastavnom zvanju i radnom mjestu. Ustanova jednako može imati potrebu za radom bilo kojeg drugog zaposlenika u nižim zvanjima, a oni nemaju mogućnost nastavka rada iza 65. g. Uz to, ova „povlastica“ financirana iz državnog proračuna se omogućava bez objektiviziranih i jedinstvenih kriterija. Eventualnu mogućnost objektivizacije i provjere znanstvene izvrsnosti prepušta se ustanovama koje mogu (ali ne moraju) propisati određene kriterije, što će dovesti do toga da će nastavnici nastavljati radne odnose iza 65. godine pod različitim uvjetima, a sve na teret državnog proračuna. Prepuštiti ustanovama odgovornost za utvrđenje kriterija za produljenje ugovora o radu iza 65. godine života čini se logičnim u slučajevima kad se plaća zaposlenika osigurava iz sredstava ustanove (koju opciju i sada imamo u Zakonu) jer tu dolazi rijetko do neodgovornih i neracionalnih odluka zbog činjenice da je riječ o vlastitim sredstvima ustanove. U konačnici, s obzirom na uobičajene rokove na koje se planiraju znanstvene i nastavne

aktivnosti na visokim učilištima u sustavu (dakle projekti, znanstveni i nastavni planovi), postavlja se pitanje što je osnova na kojoj se uopće može predvidjeti potreba za nečijim radom u toliko dugom razdoblju od 5 godina.

Općenito govoreći, predloženo uređenje je nedovoljno jasno definirano i trpi od niza nedostatka i neusklađenosti s općim pojmovima i institutima zakona o radu.

Prava i obveze nastavnika i suradnika

Članak 103.

(1) Nastavnici i suradnici dužni su uredno izvršavati nastavne i druge obveze sukladno općim aktima visokog učilišta te ispunjavati obveze u odnosu na znanstveni, umjetnički i stručni rad koji obavljaju na visokom učilištu. Posebnu pozornost dužni su posvetiti radu sa studentima, poticanju njihova samostalnog rada i kreativnosti te uključivanju u stručni, znanstveni i umjetnički rad.

(2) Ugovori nastavnika i suradnika s drugim pravnim osobama izvan matične ustanove zaposlenja mogu se zabraniti, ograničiti ili uvjetovati ako se radi o ugovorima koji bi negativno utjecali na rad visokog učilišta ili ako je riječ o ugovoru s organizacijom koja svojom djelatnošću konkurira visokom učilištu s kojim nastavnik ili suradnik ima ugovor o radu.

(3) Nastavnik ili znanstvenik može, uz uvjete propisane općim aktom visokog učilišta, koristiti plaćenu slobodnu studijsku godinu (sabbatical) radi znanstvenog, umjetničkog ili stručnog rada. Visoko učilište je dužno u tom razdoblju organizirati kontinuirano obavljanje nastave te ispunjavanje drugih obveza umjesto odsutnog nastavnika.

(4) Odlukom nadležnog tijela visokog učilišta nastavniku se mogu odobriti kraća ili dulja izbjavanja zbog znanstvenog, umjetničkog i stručnog usavršavanja ili kojega drugoga opravdanog razloga. U vrijeme takve odsutnosti nastavniku mogu mirovati prava i obveze iz ugovora o radu ili se mogu izvršavati djelomično, sukladno odluci nadležnog tijela i/ili ugovora koji se zaključuje između nastavnika i visokog učilišta. Pri tome se mora osigurati uredno odvijanje nastave ili odgovarajuća zamjena za nastavnika.

(5) Nastavnik ili znanstvenik tijekom obavljanja javne dužnosti na koju je imenovan ili izabran (npr. nastavnik ili znanstvenik izabran u Hrvatski sabor, dužnosnik kojeg je na dužnost imenovao Sabor, predsjednik Republike, Vlada ili Ustavni sud, župan, podžupan, gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba), odnosno radi čijeg je obavljanja sklopio odgovarajući ugovor, može obavljati nastavu i baviti se znanstvenim radom na visokom učilištu ili u drugoj znanstvenoj organizaciji tako da s visokim učilištem ili drugom znanstvenom organizacijom zaključi odgovarajući ugovor. Nastavnik ili znanstvenik koji obnaša javnu dužnost ima se pravo, sukladno ugovoru s visokim učilištem ili drugom znanstvenom organizacijom, vratiti na radno mjesto na kojem je radio prije odlaska na javnu dužnost ili drugo odgovarajuće radno mjesto.

(6) Osoba izabrana na položaj dekana, prorektora ili rektora može za vrijeme trajanja mandata pokrenuti i provesti izbor u više znanstveno-zvanje, odnosno javiti se na raspisani natječaj za izbor u više znanstveno-nastavno zvanje te na odgovarajuće znanstveno-nastavno radno mjesto te nakon isteka mandata ima pravo povratka na visoko učilište na kojem je izabrana na radno mjesto.“

~~(7)~~ Odredbe ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način i na znanstvenike u javnim znanstvenim organizacijama. Kolektivnim ugovorom prava iz ovoga članka mogu se predvidjeti i za znanstvenike u privatnim znanstvenim organizacijama.

KOMENTAR

Commented [AP25]: Članak 24.

U članku 103. dodaje se novi stavak 6. i glasi:

„(6) Osoba izabrana na položaj dekana, prorektora ili rektora može za vrijeme trajanja mandata pokrenuti i provesti izbor u više znanstveno-zvanje, odnosno javiti se na raspisani natječaj za izbor u više znanstveno-nastavno zvanje te na odgovarajuće znanstveno-nastavno radno mjesto te nakon isteka mandata ima pravo povratka na visoko učilište na kojem je izabrana na radno mjesto.“

Stavak 6. postaje stavak 7.

Izmjenama i dopunama se u članku 103. ZZDVO-a dodaje se novi stavak 6. sukladno kojem prorektori i rektori za vrijeme trajanja mandata imaju mogućnost biti izabrane u viša znanstvena zvanja, u viša znanstveno-nastavna zvanja i na viša radna mjesta, na koja se onda ujedno i imaju pravo vratiti po isteku mandata. I dok mogući izbor u znanstvena zvanja u ovom smislu ne predstavlja problem, predviđena mogućnost izbora u viša znanstveno-nastavna zvanja i na viša radna mjesta je problematična, osobito u odnosu na radno mjesto rektora.

Naime, prihvaćanje funkcije rektora pretpostavlja prestanak znanstvenog i nastavnog rada na znanstveno-nastavnom radnom mjestu redovitog profesora u cijelosti, dok funkcija prorektora može podrazumijevati tek neznatni opseg znanstvenog i nastavnog rada na znanstveno – nastavnim radnim mjestima. Dakle, navedene osobe, ako se jave na otvorene natječaje za radna mjesta na sastavnicama, a ujedno ne prestanu biti rektori i prorektori, na tim radnim mjestima na koja su se javili neće moći raditi do isteka mandata rektora odnosno prorektora. Dakle, izmjene i dopune zakona navedenim čelnicima omogućuju javljanje na natječaje za radna mjesta na koja ne trebaju doći raditi i neće raditi dok im traju mandati, ali svejedno imaju pravo povratka na njih. Čini se da predložena izmjena zakona ne slijedi jednu vrlo jednostavnu logiku, a ta je da pravo povratka na radno mjesto može imati samo osoba koja je jednom ranije s tog radnog mjesta i otišla. S druge strane, raspisivanje javnog natječaja za zapošljavanje na bilo koje radno mjesto u sustavu, pretpostavlja potrebu za radom na tom radnom mjestu u ustanovi koja raspisuje natječaj, odnosno potrebu da osoba izabrana na javnom natječaju po njegovom okončanju stvarno otpočne s radom na radnom mjestu na koje je izabrana. U suprotnom se postavlja pitanje opravdanosti raspisivanja javnog natječaja.

Stegovna odgovornost

Članak 104.

(1) ~~Na povrede radnih i drugih obveza zaposlenika primjenjuje se opće radno zakonodavstvo Republike Hrvatske. Nastavnici i suradnici stegovno odgovaraju za povrede svojih radnih i drugih obveza iz rada i u vezi s njim, kao i zbog grubog narušavanja ugleda visokog učilišta, sukladno statutu.~~

~~(2) Stegovno se može odgovarati samo za djelo koje je u vrijeme počinjenja općim aktom visokog učilišta bilo predviđeno kao stegovno djelo i za koje je bila predviđena određena stegovna mjera.~~

KOMENTAR

Člankom 25. izmjena i dopuna Zakona ukida se stegovna odgovornost zaposlenika u znanosti i visokom obrazovanju jer opće radno zakonodavstvo u Republici Hrvatskoj ne poznaje stegovnu odgovornost radnika. Nedsljedno, naslov članka „stegovna odgovornost“ ostaje i dalje u Zakonu.

Važno je napomenuti da izmjene i dopune zakona idu u dva sasvim suprotna smjera: jedan sadržan u izmjenama članka 37. ZZDVO-a koji ustanovama nalaže donijeti opće akte kojima će propisati povrede obveza iz radnog odnosa kao osnove za oduzimanje znanstvenog zvanja (stegovna odgovornost) i drugi, koji proizlazi iz izmjena članka 104. ZZDVO-a kojim se stegovna odgovornost ukida. Predlagatelj bi se trebao odlučiti što želi, jer jedno isključuje drugo.

Financiranje visokih učilišta

Članak 109.

(1) Javna sveučilišta, veleučilišta i visoke škole financiraju se iz državnog proračuna uzimajući u obzir utvrđene kapacitete pojedinoga visokog učilišta, cijenu pojedinih studija te ocjenu o njihovoj kvaliteti na temelju vrednovanja sukladno posebnom zakonu iz članka 16. ovoga Zakona.

Commented [AP26]: Članak 25.

Članak 104. mijenja se i glasi:

„Na povrede radnih i drugih obveza zaposlenika primjenjuje se opće radno zakonodavstvo Republike Hrvatske.“

Commented [AP27]: Članak 26.

U članku 109., stavku 1. riječi „iz članka 16. ovoga Zakona“ brišu se te se umjesto njih dodaje „sukladno posebnom zakonu“.

(2) Iz državnog proračuna mogu se financirati i privatna visoka učilišta, na temelju prethodno sklopljenog ugovora, pod uvjetom da:

a) obavljaju djelatnost u kojoj društvene potrebe nadilaze raspoložive mogućnosti javnih visokih učilišta ili je njihova djelatnost od posebnoga državnog interesa,

b) ispunjavaju uvjete propisane Zakonom,

c) udovoljavaju kriterijima i prioritetima koje utvrđuje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, uzimajući u obzir raspoloživa sredstva i kvalitetu tih učilišta.

(3) Sredstva iz državnog proračuna namijenjena sveučilištima, veleučilištima i visokim školama doznačuju se korisnicima u ukupnom iznosu, a korisnici ih svojim proračunom raspoređuju za pojedine namjene, sukladno statutu i drugim općim aktima. Proračun sveučilišta donosi senat na prijedlog rektora, a proračun veleučilišta i visoke škole stručno vijeće na prijedlog dekana.

(4) Sastavnice sveučilišta dio vlastitih prihoda iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona izdvajaju u proračun sveučilišta za kapitalna ulaganja i razvojne programe, sukladno općim aktima sveučilišta.

(5) Javna visoka učilišta raspolažu sredstvima sukladno ovome Zakonu te propisima kojima se regulira izvršavanje državnog proračuna.

(6) Uz suglasnost ugovornih strana dio djelatnosti javnih sveučilišta može se financirati i sukladno posebnim ugovorima sklopljenima između Ministarstva i javnih sveučilišta.

Financiranje znanstvenih projekata, suradničkih radnih mjesta i znanstvene opreme

Članak 111.

Mjere poticanja istraživanja i razvoja

Članak 111.a

(1) Ukupni iznos državnih potpora koje korisnik državne potpore može ostvariti, po svim osnovama, a koje se dodjeljuju na temelju ovoga Zakona i drugih propisa, za temeljna istraživanja mogu biti do 100% iznosa opravdanih troškova projekta, za primijenjena istraživanja do 50% iznosa opravdanih troškova projekta, a za razvojna istraživanja do 25% iznosa opravdanih troškova projekta.

(2) Iznos državne potpore za primijenjena i razvojna istraživanja iz stavka 1. ovoga članka može se povećati za 20% iznosa opravdanih troškova projekta za male poduzetnike, a za 10% opravdanih troškova projekta za srednje poduzetnike.

(3) Iznos državne potpore za studije o tehničkoj izvedivosti za provedbu primijenjenog istraživanja može se dodijeliti u ukupnom iznosu do 75% opravdanih troškova studije za male i srednje poduzetnike, a do 65% opravdanih troškova studije za velike poduzetnike.

(4) Iznos državne potpore za studije o tehničkoj izvedivosti za provedbu razvojnog istraživanja može se dodijeliti u ukupnom iznosu do 50% opravdanih troškova studije za male i srednje poduzetnike, a do 40% opravdanih troškova studije za velike poduzetnike.

Članak 111.b

(1) Znanstvenim istraživanjem se, u smislu ovoga Zakona, smatra izvorno i planirano ispitivanje poduzeto za stjecanje novih znanstvenih i tehničkih spoznaja i razumijevanja, a uključuje temeljno i primijenjeno istraživanje.

(2) Temeljnim istraživanjem, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se poslovi namijenjeni širenju znanstvenih i tehničkih znanja koja nisu povezana s industrijskim i komercijalnim ciljevima.

(3) Primijenjenim istraživanjem, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se planirana istraživanja ili kritička ispitivanja sa ciljem stjecanja novih znanja koja se mogu koristiti za razvoj novih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga, ili za značajna poboljšanja već postojećih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga.

(4) Razvojnim istraživanjem, u smislu ovoga Zakona, smatraju se poslovi razvojnog istraživanja namijenjeni pretvaranju rezultata primijenjenih istraživanja u planove, nacрте ili modele za nove, izmijenjene ili poboljšane proizvode, proizvodne postupke ili usluge, bilo da su namijenjeni prodaji ili uporabi, uključujući i izradu prvih prototipova koji nisu komercijalno upotrebljivi. Razvojno istraživanje može, osim toga, uključivati konceptualno planiranje i modeliranje alternativnih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga te prve demonstracijske ili pilot projekte, pod uvjetom da se ti projekti ne mogu preraditi ili koristiti za industrijsku primjenu ili komercijalno iskorištavati. Razvojno istraživanje ne obuhvaća rutinske ili redovite izmjene na proizvodima, proizvodnim linijama, proizvodnim postupcima, postojećim uslugama i drugim tekućim poslovima, čak i ako rečene izmjene predstavljaju poboljšanja.

Članak 111.c

(1) Državnu potporu obveznici poreza na dobit, sukladno Zakonu o porezu na dobit (u daljnjem tekstu: porezni obveznici), ostvaruju putem dodatnog umanjenja porezne osnovice za opravdane troškove projekta znanstvenih i razvojnih istraživanja (u daljnjem tekstu: istraživanja) u sljedećim ukupnim iznosima:

- 150% opravdanih troškova projekta za temeljna istraživanja,
- 125% opravdanih troškova projekta za primijenjena istraživanja,
- 100% opravdanih troškova projekta za razvojna istraživanja.

(2) Iznos umanjenja poreza na dobit iz stavka 1. ovoga članka, odobrava se najviše do iznosa propisanih člankom 111.a ovoga Zakona.

(3) Porezni obveznici koji koriste umanjenja porezne osnovice sukladno stavku 1. ovoga članka obvezni su osigurati podatke te uredne i vjerodostojne isprave na temelju kojih su podaci o troškovima iskazani sukladno propisima koji uređuju oporezivanje.

Članak 111.d

(1) Opravdanim troškovima istraživanja, u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

1. plaće zaposlenika i naknade osobama koje izravno sudjeluju u istraživanjima,
2. materijalni troškovi za istraživanja, a to su: utrošene sirovine i materijal uključujući ambalažu i sitni inventar, utrošena energija, rezervni dijelovi korišteni ili potrošeni tijekom istraživanja; utrošeni materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje objekata i opreme koji se koriste neposredno za istraživanja,
3. troškovi usluga korištenih tijekom istraživanja, kao što su intelektualne usluge vezane uz istraživanja te sve druge usluge koje su uvjet za ostvarivanje istraživanja,

4. troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme u dijelu u kojem se ta sredstva koriste za istraživanja kod onih poreznih obveznika koji sami obavljaju istraživanja, a rashodi amortizacije utvrđuju se na način propisan člankom 12. Zakona o porezu na dobit,

5. troškovi amortizacije nabavljenih patenata i licencija koji se koriste za konkretno istraživanje, a rashodi amortizacije utvrđuju se na način propisan člankom 12. Zakona o porezu na dobit,

6. opći troškovi, pod kojima se razumijevaju samo oni troškovi koji su nužni za istraživanja i koji se mogu rasporediti na razumnoj i dosljednoj osnovi na tu djelatnost, kao što su premije osiguranja procesa, odgovornosti i opreme za istraživanja te najamnine i članarine stručnih udruga za istraživanja.

(2) Procjenu vjerodostojnosti opravdanih troškova, prema potrebi, obavlja ministarstvo nadležno za poslove znanosti.

Članak 111.e

Postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava iz članka 111c. ovoga Zakona te druga pitanja vezana uz ostvarivanje prava na državne potpore pravilnikom propisuje ministar nadležan za znanost uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za financije.

Članak 111.f

Vlada Republike Hrvatske, po potrebi, donosi program poticanja istraživanja i razvoja, sukladan posebnim propisima.

Program iz stavka 1. ovoga članka Vladi Republike Hrvatske predlaže ministar nadležan za znanost uz suglasnost ministra nadležnog za financije.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Kako bi se mogli provesti izbori u znanstveno zvanje znanstvenih savjetnika u trajnom zvanju, članovi stručnih povjerenstava i matičnih odbora u znanstvenom zvanju znanstvenog savjetnika, odnosno znanstveno-nastavnog zvanja redovitog profesora u trajnom zvanju, zatečeni u članstvu na dan stupanja na snagu ovog Zakona mogu provoditi izbore u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju.

Članak 28.

Znanstvene organizacije, sveučilišta i sastavnice su dužne donijeti etičke kodekse ili uskladiti postojeće s odredbom članka 6. stavka 2. ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 29.

Znanstvene organizacije dužne su donijeti opći akt iz članka 7. stavka 3. ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 30.

Odredbe ovog Zakona o produžavanju radnog odnosa nakon napunjene 65 godine života ne odnosi se na osobe koji su na dan 30. srpnja 2013. godine bile u statusu redovitog profesora u trajnom zvanju na visokim učilištima, profesore visokih škola u trajnom zvanju te znanstvenih savjetnika u trajnom zvanju. Na navedene osobe se, sukladno odluci i rješenju Ustavnog suda Republike Hrvatske U-I-5578/2013 i

Commented [AP28]:

Članak 33.

(1) Korisnici koji su ostvarili pravo na potporu temeljem mjere državne potpore za istraživačko-razvojne projekte koja se provodila do 31. prosinca 2014. godine u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine br. 123/2003, 198/2003, 105/2004, 174/2004, 02/2007, 46/2007, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/2013, 101/2014 i 60/2015) i Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte („Narodne novine“, br. 116/07.), ostvaruju pravo na potporu do završetka projekata odobrenih na temelju prijave zaprimljenih do 31. prosinca 2014. godine.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti članci 111.a-f. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine br. 123/2003, 198/2003, 105/2004, 174/2004, 02/2007, 46/2007, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/2013, 101/2014 i 60/2015), osim u slučaju projekata prijavljenih po mjeri definiranoj u stavku 1. ovoga članka.

U-I-3633/2014 od 18. srpnja 2014. primjenjuju odredbe Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09 i 63/11).

Članak 31.

Osobe koje su provele postupak sukladno članku 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ br. 139/2013) i koje su u trenutku stupanja na snagu ovog Zakona još u radnom odnosu i u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora u trajnom zvanju odnosno profesora visoke škole u trajnom zvanju imaju pravo pokrenuti postupak sukladno članku 23. stavku 5. ovog Zakona.

Postupci pokrenuti sukladno članku 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ br. 139/2013) koji budu u tijeku na dan stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se po odredbama ovog Zakona.

Članak 32.

Sveučilište i sastavnice dužni su donijeti opći akt kojim će utvrditi kriterije za izbor najboljeg kandidata iz članka 18. ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 33.

(1) Korisnici koji su ostvarili pravo na potporu temeljem mjere državne potpore za istraživačko-razvojne projekte koja se provodila do 31. prosinca 2014. godine u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ br. 123/2003, 198/2003, 105/2004, 174/2004, 02/2007, 46/2007, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/2013, 101/2014 i 60/2015) i Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte („Narodne novine“, br. 116/07.), ostvaruju pravo na potporu do završetka projekata odobrenih na temelju prijava zaprimljenih do 31. prosinca 2014. godine.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti članci 111.a-f. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ br. 123/2003, 198/2003, 105/2004, 174/2004, 02/2007, 46/2007, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/2013, 101/2014 i 60/2015), osim u slučaju projekata prijavljenih po mjeri definiranoj u stavku 1. ovoga članka.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 34.

Dodaje se novi članak 113.b i glasi:

(1) Novčanom kaznom od 10.000 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u znanstvenoj organizaciji odnosno visokom učilištu ako:

1. znanstvena organizacija, sveučilište ili sastavnica ne donese odnosno ne uskladi postojeći etički kodeks s člankom 37. stavkom 5. ovog Zakona,

2. znanstvena organizacija ne donese opći akt u skladu s odredbom članka 40. stavka 3. ovog Zakona,

3. sveučilište i sastavnica ne donesu opći akt u skladu s odredbom članka 95. stavka 4. ovog Zakona,

4. sveučilište i sastavnica ne donesu opći akt iz članka 97. stavka 2. ovog Zakona,

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka odgovorna pravna osoba kaznit će se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 kuna.

Članak 35.

Postupci pokrenuti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine br. 123/2003, 198/2003, 105/2004, 174/2004, 02/2007, 46/2007, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/2013, 101/2014 i 60/2015), osim kada je ovim Zakonom drugačije određeno.

Članak 36.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.